

M428
JUS

standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda za standardizaciju — beograd

3-4

standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda
za standardizaciju — beograd

IZDAVAČ

Jugoslovenski zavod za standardizaciju,
Slobodana Penezića-Krcuna 35
Beograd
Telefon 643-557
P. F. 933

ODGOVORNI UREDNIK

Milan KRAJNOVIĆ, dipl. ecc.

REDAKCIJONI ODBOR

Branislav TEŠIĆ, dr Života ŽIVKOVIĆ,
Nikola NIKOLIĆ, Đuka LISICA,
dr Milan SPASIĆ, Miroslav ISAKOVIĆ

UREDNIK

Natalija VUKOVIĆ

TEHNIČKI UREDNIK

Dragutin MILOŠEVIĆ

PRODAVNICA JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

Kneza Miloša 16, Beograd
Cena pojedinačnom primerku din. 24. —
Godišnja pretplata din. 120 — Pretplatu slati ne-
posredno na adresu prodavnice Jugoslovenskog za-
voda za standardizaciju, Beograd, Ul. Kneza Mi-
loša br. 16, pošt. fah br. 933 ili na evidentni račun
60805-845-614
Telefon 641-965

STANDARDOTEKA

Slobodana Penezića-Krcuna 35

ŠTAMPA:

Beogradski izdavačko-grafički zavod
Beograd, Bulevar vojvode Mišića 17.

Aktom Republičkog sekretarijata za kulturu SRS
br. 413—81/74—02 od 4. II 1974. godine ovo
izdanje je oslobođeno poreza na promet proizvoda

S a d r ž a j

učešće potrošača na poslovima standardizacije (Zoran Milivojević, dipl. ing).....	63
standardizacija u hemijskoj industriji (kratak prikaz) (Slavoljub Đorđević dipl. ing.).....	65
o standardizaciji u oblasti informacijske delatnosti (Milan Mole, dipl. ing).....	69
za i protiv ispitivanja poluprovodničkih komponenata pre ugradnje u elektronske uređaje (prema brošuri »TEST CASE« 1976 firme »Fairchild«) (Milen Dimitrijević, dipl. ing.)	74
neka pitanja u vezi sa sastavljanjem terminoloških standarda i izbora ekvivalentnih termina (Milen Dimitrijević, dipl. ing.)	76
objavljeni jugoslovenski standardi	78
međunarodna standardizacija:	79
— primljena dokumentacija ISO i IEC	81
— kalendar ISO	88
pregled primljenih važnijih inostranih standarda	93
pregled primljenih važnijih standarda i preporuka za standardizaciju Saveta za uzajamnu ekonomsku pomoć SEV	97
nove knjige	99

C o n t e n t s

Consumers' participation in the work of standardization, by (Zoran Milivojević, dipl. ing.)	63
Standardization in the chemical field, by (Slavoljub Djordjević, dipl. ing.)	65
Standardization in the field of information activity, by (Milan Mole, dipl. ing.)	69
The pros. and cons. of the pre-assembly testing of semiconductor devices, by (Milen Dimitrijević, dipl. ing.) (»Test case« 1976 firme »Fairchild«)	74
Some questions concerning elaboration of terminology standards and selection of equivalent terms, by (Milen Dimitrijević, dipl. ing.)	76
Yugoslav published standards	78
ISO and IEC documentation:	
— newly reached documentation	81
— meeting calendar	88
Reached foreign standards survey	93
Council for Mutual Economic Assistance (CMEA) standards and recommendation..	97
New books	99

Učešće potrošača na poslovima standardizacije

Zoran Milivojević, dipl. ing.

Zaštita potrošača od nekvalitetnih proizvoda i usluga na tržištu veoma je značajno i aktuelno pitanje našeg privrednog razvoja i društvenih odnosa.

Kada se razmatra ova problematika onda se prvenstveno misli na traženje praktičnih rešenja u oblasti u kojoj se susreću proizvođač i građanin kao finalni potrošač, dakle u oblasti koja je od izuzetnog značaja upravo zato što se direktno tiče zadovoljenja standarda radnih ljudi.

Najveću pomoć u razrešavanju ovog problema upravo treba tražiti u domenu standardizacije, čiji je jedan od osnovnih ciljeva zaštita interesa potrošača i interesa društva. Ovaj cilj se između ostalog odnosi i na davanje garancije kupcima da proizvodi koje kupuju ili usluge koje koriste imaju kvalitet koji odgovara predviđenoj nameni. Zadatak je standardizacije da propisivanjem kontrole kvaliteta i metoda kontrolisanja proizvoda i usluga, kao i načina njihovog sprovođenja, sistema garantovanja, terminologije, mernih jedinica, metoda merenja i dr. reguliše odnose na relaciji proizvodnja — promet — potrošnja u smislu zadovoljenja interesa potrošača.

Sa druge strane, u dosadašnjem radu na donošenju standarda bile su uključene pretežno proizvođačke organizacije dok su potrošači, kao krajnji korisnici proizvoda i usluga, najčešće bili izostavljeni, što je imalo za posledicu zanemarivanje njihovih zahteva i definisanje standarda prema uslovima koji odgovaraju proizvođačima. Osnovni razlog zbog koga je do ovoga došlo bila je njihova neorganizovanost.

Da bi se povećao uticaj potrošača na ovom području počelo je njihovo organizovanje.

Interesovanje potrošača u svetu za organizovanje i učešće u donošenju standarda ima pedesetogodišnju tradiciju. Međunarodne i nacionalne organizacije za standardizaciju čine posebne napore u određivanju načina i u traženju puteva učestvovanja potrošača u poslovima standardizacije.

Dosadašnje organizovanje potrošača i njihovo učestvovanje na poslu standardizacije u našoj zemlji zaostalo je za potrebama razvoja našeg

životnog standarda. Danas za to postoje svi preduslovi.

Naše društveno opredeljenje u odnosu na zaštitu potrošača formulisano je u Ustavu i Rezoluciji X Kongresa SKJ prema kojima su osnovni nosioci prava i obaveza u podmirivanju zajedničkih potreba, radni ljudi kao proizvođači i potrošači, međusobno povezani u procesu društvene reprodukcije. Dalja demokratizacija društvenih odnosa, regulisana je Zakonom o udruženom radu, definiše između ostalog i organizovano uključivanje potrošača u rešavanje problema kvaliteta, funkcionalnosti i asortimana proizvoda široke potrošnje i usluga a njihovo angažovanje otvara brojne kvalitetno nove mogućnosti za efikasnije rešavanje problema u ovoj oblasti. Jugoslovenski zavod za standardizaciju je najaktivnije uključen u ovaj opšti društveni napor, posebno u procesu realizacije sistema zaštite potrošača.

Predlog novog Zakona o standardizaciji dao je ovoj problematici poseban značaj. Zaokružen je sistem zaštite kvaliteta u prometu u kojem je otvoren put aktivnom učestvovanju organizovanih potrošača u svim fazama donošenja standarda, tehničkih normativa i normi kvaliteta, definisanju sistema ispitivanja osobina robe široke potrošnje, kao i kvaliteta usluga i propisivanju oblika njihovog vrednovanja.

U ovom sistemu sa stanovišta zaštite interesa potrošača, svakako su najznačajnija uporedna ispitivanja.

Mada je ovaj posao još u početnoj fazi svoga razvoja, već su postignuti značajni rezultati.

Razrađeni su i usvojeni predlozi opštih standarda iz oblasti uporednih ispitivanja koji se odnose na izbor organizacije koja odgovara za uporedna ispitivanja, metode i postupak ispitivanja, način objavljivanja rezultata, način na koji treba da bude sastavljen predlog za izradu standarda za ispitivanje robe široke potrošnje u prometu, definisanje metoda ispitivanja, itd.

Dat je na javnu diskusiju i nacrt standarda koji reguliše opšte kriterijume za uporedno ispitivanje kvaliteta prehrabrenih proizvoda i pića.

Sledeći korak u dograđivanju sistema uporednih ispitivanja biće izrada opštih standarda koji će definisati: uslove koje treba da ispuni organizacija koja je odgovorna za sprovođenje uporednih ispitivanja; uzorkovanje proizvoda u sistemu uporednih ispitivanja i označavanje proizvoda i informisanje u sistemu uporednih ispitivanja.

Organizacija i način sprovođenja sistema uporednih ispitivanja je u fazi definisanja.

Da bi se obezbedilo još aktivnije učešće organizovanih potrošača u svim domenima standardizacije Komisija za standarde iz oblasti uporednih ispitivanja proizvoda i usluga biće proširena i predstavnicima Saveta, odnosno Veća republičkih organizacija potrošača, gradskih konferencija potrošača, republičkih i pokrajinskih centara i republičkih inspektorata. Formiraće se, takođe radne

grupe od članova Komisije koje će učestvovati u radu na standardizaciji proizvoda koji su po oceni Komisije od interesa za potrošače.

Očigledno je da je sprovođenje standarda iz oblasti zaštite potrošača i ostalih standarda od interesa za potrošače, kao i s tim u vezi propisanih sistema, složen zadatak na kome se moraju angažovati svi zainteresovani: od društveno političkih organizacija preko zainteresovanih organa, organizacija i organizacija potrošača, do organizacije udruženog rada u proizvodnji, prometu i uslužnim delatnostima.

Na taj način će ovaj posao u Jugoslovenskom заводу за standardizaciju biti još plodonosniji i najpravilnije usmeravan u smislu postizanja što korisnijih rezultata za društvo u celini.

standardizacija u hemijskoj industriji

Slavoljub Đorđević, dipl. ing.

Objektivna ocena uloge i pomoći standardizacije hemijskoj industriji, u proteklih trideset godina, može se doneti samo ukoliko se potpuniye mogu objasniti faktori koji su u tom vremenskom intervalu direktno ili indirektno uticali ne samo na razvoj hemijske industrije kao posebne privredne grane, nego i na razvoj same nacionalne standardizacije kao tehničko-ekonomsko pravne discipline.

Međutim, obrada ovako koncipiranog zadatka zahtevala bi i više vremena i prostora pa se u našim razmatranjima moramo ograničiti samo na neke momente koje smatramo bitnim za objektivnost prikaza.

U prvim posleratnim godinama razvoj hemijske industrijske proizvodnje u nas odvijao se sa mnogo teškoća koje su iskrsavale ne samo u vezi sa obnovom malobrojnih preostalih i najčešće zastarelih kapaciteta, nego i sa teškoćama koje su se pojavljivale u vezi sa vrlo intenzivnom izgradnjom novih.

Mlada jugoslovenska institucija za standardizaciju koju je vlada FNRJ svojom Uredbom o standardizaciji formirala 25. IX 1946. godine tek je započela svoju materijalno-finansijsku i kadrovsku konsolidaciju, pa se od nje nije ni mogla očekivati neka veća pomoć.

Tako su se prilično neujednačeno i pod različitim uslovima, u tim prvim posleratnim godinama,

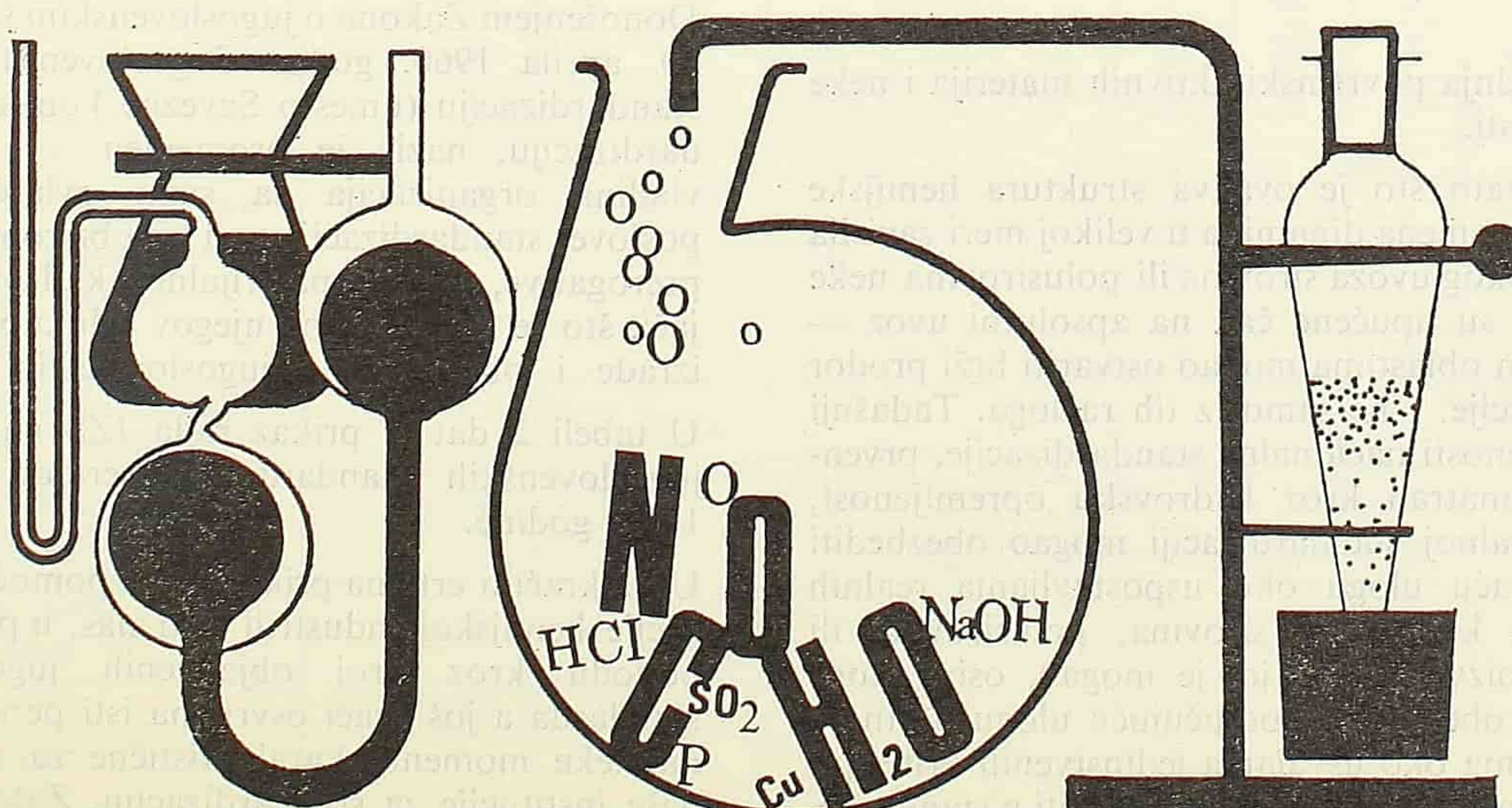
j industriji

razvijale hemijska industrijska proizvodnja i nacionalna standardizacija. Shvatanja o tome šta od standardizacije može da očekuje hemijska industrija i šta standardizacija može da pruži takvoj proizvodnji, bila su takođe, veoma različita i neujednačena.

Međutim, za hemijsku industriju se već 1950. godine moglo konstatovati da se izdvojila iz konteksa privrede kao specifična privredna grana i da je sebe nametnula drugim privrednim granama kao stalno rastući skup heterogenih proizvodnji u kojima hemijsko-tehnloški procesi predstavljaju njihovo zajedničko obeležje i u svakoj od njih zauzimaju najveći deo među procesima koji se odigravaju.

Takva industrijska proizvodnja zahtevala je već tada od standardizacije najširu intervenciju i pomoć u oblasti regulisanja tehničkih uslova proizvodnje hemijskih proizvoda, donošenja standardnih metoda za kontrolu kvaliteta sirovina, polusirovina i gotovih proizvoda, pomoć oko tipizacije i specifikacije opreme i uređaja i dr.

Međutim, tek formirana Savezna komisija za standardizaciju nije, bar što se hemijske industrije tiče, mogla da utiče na stvaranje jedinstvene koncepcije nacionalnog sistema standardizacije, što će se i kasnije, u znatnoj meri, odraziti na pripremanje i donošenje adekvatnih programa i usvajanje i obrađivanje prioritetnih zadataka.

Pomoć standardizacije nije se mogla ostvarivati u uslovima gotovo simboličnog okupljanja hemijskih, pa i drugih stručnjaka, odnosno bez njihovog šireg angažovanja na isključivim problemima standardizacije koja se, može se slobodno reći, od mnogih odlučujućih faktora, u tim danima obnove zemlje, kao disciplina za tehničko-ekonomsko-pravnu pomoć nije ni ubrajala među značajnije.

Takav tretman standardizacije opravdava zakašnjenje racionalne organizacije koja je prve standarde za hemijske industrijske proizvode objavila tek 1952. godine i koja je između 9 objavljenih samo jedan standard donela za tzv. grupu baznih hemikalia. Ovim se samo potvrđuju raniji zaključci da se o sistematskom planiranju i prioritetnoj obradi zadatka, unutar nacionalne organizacije za standardizaciju, tada još nije moglo govoriti.

Umesto jedinstvenog prilaza ostvarivanju principa standardizacije, kroz unapred jasno primljeni i usvojeni nacionalni sistem, radilo se na ovim problemima na čijoj su se obradi mogli angažovati samo raspoloživi stručnjaci, među kojima je više od šest godina na standardizaciji u oblasti hemijske industrije radio samo jedan.

Ali pogledajmo koliku i kakvu je stvarnu pomoć standardizacija mogla da pruži čitavom dijapazonu hemijske industrijske proizvodnje čiji se savremeni razvoj potvrđivao mnogobrojnim proizvodima na tržištu već pri kraju 1950. ili 1951. godine.

Krajem 1950. i 1951. godine, dakle, samo pet-šest godina posle završetka rata, posebnu dinamiku razvoja imale su oblasti tzv. prerađivačke hemije kao što su:

- zaštita bilja
- proizvodnja gasova
- nafta, i proizvodi njene prerade
- gumarstvo
- staklo
- koža
- tekstil
- proizvodnja površinski aktivnih materija i neke druge oblasti.

I upravo zato što je ovakva struktura hemijske proizvodnje i njena dinamika u velikoj meri zavisila od vrlo visokog uvoza sirovina ili polusirovina neke oblasti bile su upućene čak na apsolutni uvoz — nije se u tim oblastima mogao ostvariti brži prodor standardizacije. I ne samo iz tih razloga. Tadašnji nivo razvijenosti nacionalne standardizacije, prvenstveno posmatran kroz kadrovsku opremljenost, nije nacionalnoj standardizaciji mogao obezbediti koordinirajuću ulogu oko uspostavljanja realnih zahteva za kvalitetom sirovina, polusirovina ili gotovih proizvoda, niti joj je mogao, osim uloge inicijatora, obezbediti i odlučujuću ulogu partnera u dogоворима oko usvajanja jedinstvenih kriterijuma za parametre koje je trebalo unositi u standarde.

A ovi su, u to vreme, pod raznim drugim nazivima kao pravilnici, norme kvaliteta, ili tehnički normativi bili objavljivani od strane raznih drugih organizacija, bez direktnog uticaja nadležnog nacionalnog organa za standardizaciju.

Donošenjem Uredbe o organizaciji i radu Savezne komisije za standardizaciju 20.05.1953. godine, uslovi se nisu bitno izmenili, osim što se započinje sa nešto brojnijom izradom nacrta predloga standarda za proizvode i sirovine raznih proizvodnih oblasti hemijske industrije. Objavljen je samo jedan standard. Usvaja se geslo, da se pri izradi i donošenju standarda Savezna komisija za standardizaciju, kao koordinirajući državni organ, mora pre svega oslanjati na pomoć i saradnju svih u zemlji zainteresovanih privrednih i neprivrednih organizacija, da zajedno sa njima donosi programe i odlučuje o prioritetima pri obradi problema.

Savezna komisija za standardizaciju postala je tako za sve industrijske grane još i jedinstven punkt za prikupljanje i razmenu informacija u vezi sa standardizacijom uopšte. Na bazi recipročne razmene dokumenta sa nacionalnim institucijama za standardizaciju razvijenijih zemalja, SKS započinje sa stvaranjem svoje standardoteke koja postaje sve neophodniji element za njeno praktično povezivanje sa celokupnom privredom zemlje na ostvarivanju ciljeva i principa standardizacije.

U periodu od donošenja Uredbe, pa sve do šezdesetih godina nacionalna organizacija za standardizaciju još uvek nema znatniji uticaj na usvajanje adekvatnih godišnjih programa izrade standarda. Pri izradi standarda za heterogenu hemijsku industrijsku proizvodnju prioritet ne dobijaju proizvodi tzv. bazne neorganske ili organske hemije, već proizvodi prerađivačke hemije.

Brojna zastupljenost oblasti i dinamika objavljivanja jugoslovenskih »hemijskih« standarda prikazanih u tabeli 1, samo potvrđuje napred iznete konsultacije.

Donošenjem Zakona o jugoslovenskim standardima 20. aprila 1960. godine Jugoslovenski zavod za standardizaciju (umesto Savezne komisije za standardizaciju, naziv je promenjen . . .) postaće vladina organizacija sa svim ovlašćenjima za poslove standardizacije, pa s obzirom na takve prerogative, postaje materijalno i kadrovski mnogo jači, što se odražava na njegov celokupan rad oko izrade i objavljinja jugoslovenskih standarda.

U tabeli 2 dat je prikaz rada JZS na donošenju jugoslovenskih standarda u periodu 1963. do 1974. godine.

U najkraćim crtama prikazana je pomoć standardizacije hemijskoj industriji kod nas, u posleratnom periodu kroz broj objavljenih jugoslovenskih standarda a još kraći osvrt na isti period ukazuje na neke momente karakteristične za sam razvoj naše institucije za standardizaciju. Zato ako bi se

Tabela 1

Red. broj	Naziv proizvodne oblasti	DINAMIKA OBJAVLJIVANJA STANDARDA											
		1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	ukupno
1	Zaštita bilja	7											
2	Gasovi		1										
3	Zaštita od korozije					5							
4	Guma							2		1	6	3	
5	Staklo											18	
6	Pomoćna sredstva za tekstil, gumu i kožu										1		
7	Koža										3	62	
8	Površinski aktivne materije sapuni, deterđženti i dr.											18	
9	Organske hemikalije							1				9	
10	Tekstil	1		1		25	9	14	29	3	4	3	
11	Proizvodi bazne hemijske industrije	1								1		2	
12	Nafta, i proizvodi njene prerade			10	8	17		23				20	

Tabela 2

Red. broj	Naziv proizvodne oblasti	DINAMIKA OBJAVLJIVANJA STANDARDA											
		1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Zaštita bilja	2	1		2				10	4			
2	Gasovi	2				2	8						
3	Zaštita od korozije				1								1
4	Guma	3	14	13	15		14	5	18	6	2	8	
5	Staklo	3	1	4	4	14	18	15	13	10	32	18	3
6	Pomoćna sredstva za tehstil, kožu i gumu		3	1	5	4	2				4	3	3
7	Koža		3		3	9							
8	Površinski aktivne mater. sapun, deterđž i dr	1	7										
9	Organske hemikalije	1	4	7						12	2		
10	Tekstil	16	20	45	27	40	22	21	30	23	33	10	62
11	Proizvodi bazne hemijske industrije	17	12	19	5	28	29	31	23	23	25	8	
12	Nafta i proiz. prerade	20	2	6	23		1		13	3		9	14
13	Papir, karton i proizvodi prerade		1		11	11	5		7	3			2
14	Vode								5	2	8		5
15	Farmaceutsko-medicinski proizvodi												
16	Kozmetika		4	9		6					2		
17	Plastične mase		11	1		17	15	7	6	14	12	8	16
18	Boje, lakovi, premazi, pigmenti		1	5	7	11	26	11	1	1	14		11
19	Lepkovi	1	13	3		1							
20	Fotografija, kinematografija						5	1	9				19

posle svega mogli izvući neki zaključci, trebalo bi ih svesti na sledeće:

- prodiranje standardizacije u tako heterogenoj proizvodnji kao što je hemijska, u proteklim godinama, zavisilo je od broja angažovanih stručnih kadrova u samoj organizaciji,
- broj objavljenih standarda u pojedinim proizvodnim oblastima zavisio je uglavnom od profila stručnjaka zaposlenih u samoj organizaciji i njihovih afiniteta prema pojedinim »lakšim« ili »težim« problemima za obradu,
- objavljenim jugoslovenskim standardima u proteklom periodu nisu uopšte regulisana pitanja i problemi specifikacije i tipizacije opreme i uređaja za hemijsku industriju,
- prihvatanje standardizacije kao procesa permanentne racionalizacije i njeno praktično unošenje u sve proizvodne oblasti hemijske industrije, i ne samo ove grane, kao koncepcija sporo se ostvarivalo sve do donošenja Zakona o jugoslovenskim standardima i normama kvaliteta proizvoda u januaru 1974,
- donošenje u usvajanje godišnjih i perspektivnih planova odvijalo se mimo ideje o jedinstvenoj tehničkoj regulativi,
- saradnja sa privrednim organizacijama ostvaravana je u skladu sa kapacitetom zaposlenih stručnjaka u jugoslovenskom zavodu,
- saradnja sa međunarodnim organizacijama bila je nedovoljna u smislu aktivnog angažovanja naših organizacija u kreiranju međunarodnih standarda iz oblasti hemijske industrije.

Da bi ovaj kratak prikaz predstavljao ipak jednu celinu završićemo ga ukazujući na nekoliko mome-

nata važnih za budući rad na standardizaciji u hemijskoj industriji.

- Uz pomoć i saradnju sa drugim organizacijama treba izvršiti klasifikaciju delatnosti koje se odvijaju u okviru hemijske industrije kao privredne grane.
- Izvršiti klasifikaciju proizvoda koji se dobijaju u okviru pojedinih delatnosti,
- Izvršiti klasifikaciju domaćih i uvoznih sirovina i polusirovina prema delatnostima koje ih koriste.
- Analizirati »prodor« standardizacije u svaku od delatnosti koje se odvijaju u okviru hemijske industrije da bi se dobili odgovori o:

 - stepenu »pokrivenosti«
 - godinama starosti standarda
 - prioritetima za reviziju i inovaciju itd.

- Izvršiti analizu stanja tehničkih normativa i drugih akata koji su se donosili van Zavoda za hemijsku industriju.
- Izvršiti analizu potreba i karaktera pomoći kontrolnim organima na terenu.
- Izvršiti pripreme za atestiranje hemijskih proizvoda, poluproizvoda i sirovina.
- Započeti rad na specifikaciji aparata i uređaja
- Započeti rad na unifikaciji i tipizaciji mašina, aparata i uređaja.

Na kraju treba pomenuti da su mnogi od napred iznetih predloga uneti u perspektivni plan rada na standardizaciji i hemijskoj industriji i da će od stepena njihovog ostvarivanja zavisiti prodor standardizacije u ovu vrlo značajnu granu naše privrede.

o standardizaciji u oblasti informacijske delatnosti

Milan Mole, dipl. ing.

Informacijska delatnost — koja povezuje izvore informacija sa njihovim korisnicima — postaje zbog sve većeg broja i raznovrsnosti jednih i drugih, kao i zbog pojavljivanja novih informacionih tehnologija sve obimnija i složenija, a organizacija informacione delatnosti sve razgranatija (komunikacija rezultata istraživanja i iskustava, izdavačka delatnost, bibliotekarstvo, bibliografija i dokumentacija, informacioni sistemi mreže, sredstva masovnih komunikacija).

Informacioni proces se sve više diferencira i specijalizuje. Pojedine njegove faze i elementi (registrovanje i prvo komuniciranje informacija, pribavljanje, upravljanje izvorima informacije, višestruko ponovno korišćenje u neprerađenom ili prerađenom vidu) postaju izrazitiji i masovniji, »osamostaljuju se«, a baš zbog toga njihova međuzavisnost postaje sve očitija.

Zato postaje sve nužnije da se elementi, odnosno faze, kao i sredstva i pravila informacionog procesa standardizuju, neki čak na međunarodnom nivou, a pogotovo unutar jedne zemlje. Pri tome i sam proces standardizacije obavezno postaje dinamičan (ISO, na primer, obavezno revidira svaki standard posle svakih pet godina, ako ne i pre).

Dosadašnji doprinos nacionalnih standardizacija u ovoj oblasti je značajan, te je potrebno da se nacionalni standardi sagledaju, pa uporede, a neki i usklade među sobom. U tom cilju je, na osnovu ugovora između ISO i Uneska, pri sekretarijatu ISO/TC 46 formiran međunarodni informacioni centar o standardima koji se odnose na transfer informacija (ISODOC). Videti »News about TC 46«, april 1976.

U vezi s tim interesantno je objavljivanje prikaza takvih standarda iz zemalja članica SEV (Saveta za uzajamnu ekonomsku pomoć) i standarda ISO (Međunarodna organizacija za standardizaciju).

Pod naslovom »Standarty i rekomendacii v informacionnoj dejatel'nosti. Spravočnik« izašao je 1975. godine u Moskvi, u izdanju Međunarodnog centra za naučne i tehničke informacije (MCNTI)¹⁾,

priručnik koji sadrži prikaze 364 standarda sedam zemalja članica SEV, standarda i preporuka SEV, kao i ISO, a koji se odnosi na razne procese, metode i pravila u informacijsko-dokumentacijskoj delatnosti i srodnim oblastima nauke i tehnike. Priručnik ima 268 strana formata A5, tiraža 3900.

Prikazani standardi su iz godine 1950 do 1973; poslednji obrađeni standard ISO je 2708—1973. Priručnik je podeljen na: naslovne strane (2 strane), sadržaj na 9 jezika (7 s.), uvod na tih 9 jezika (9 s.), prikaze standarda na ruskom jeziku (226 s.), geografski registar (17 s.), i registar brojeva standarda po zemljama, SEV i ISO (7 s.).

Svaki prikaz standarda sadrži: klasifikacioni indeks prema UDK, oznaku standarda, ruski prevod naslova, originalni naslov, grupu standarda, datum izdavanja, datum od kada veži, tekst prikaza (obim teksta je od 250 do 3000 slovnih znakova, u proseku 1500), ime prikazivača. Nedostaje podatak o obimu (broju strana) svakog standarda.

Standardi su razvrstani u 22 tematske rubrike. U sledećoj tabeli naveden je broj standarda sedam zemalja članica SEV, kao i standarda SEV i ISO za pojedina tematska područja informacijske delatnosti.

Priručnik nema ni azbučni, ni sistematski predmetni registar.

Probom nadohvat utvrđeno je da klasifikacioni indeksi UDK nisu svuda preuzeti sa samih standarda (gde je i inače šarenilo u tom pogledu vrlo veliko). Međutim, nije navedeno ko je odgovoran za klasifikaciju odn. preklasifikaciju (videti i pod 4).

U uvodu priručnika je istaknuto da »u vezi sa stvaranjem MSTNI¹⁾ naročiti značaj imaju standardi i preporuke koji se primenjuju u oblasti naučno-tehničkih informacija, a koji će omogućiti informacijsko-tehničku kompatibilnost u okviru MSNTI i sa drugim informacionim sistemima«.

Ta kompatibilnost, koja omogućuje razmenljivost rezultata informacijsko-dokumentacijske delatnosti i podelu rada unutar zemlje i između zemalja,

¹⁾ Radi se o informacionom sistemu zemalja članica SEV.

treba u današnje vreme da se ostvaruje u okviru svetskog sistema naučnih informacija — UNISIST. On je obrazovan, na osnovu odluke generalne skupštine UNESCO 1972. godine, oslanjajući se na dobrovoljnu saradnju autonomnih službi i sistema načunih i tehničkih informacija, nacionalnih, regionalnih i internacionalnih, javnih i privatnih, postojećih i novih. Ono što u tu svrhu treba standardizovati mora da nađe izraza u standardima ISO.

Pojedine zemlje, posredstvom svojih institucija za standardizaciju, preuzimaju te standarde kao svoje nacionalne standarde²⁾, bilo neposredno, bilo vodeći računa o eventualnim dopunskim standardima ili preporukama geopolitičkih grupacija kojima pripadaju.

Neki procesi, metode i pravila u informacijskoj delatnosti nisu bitni za svetski sistem informacija, pa neće ni morati da budu standardizovani na međunarodnom nivou. Međutim, mnogi su standardizovani u nekim zemljama, pa su tamo ili obavezni ili bez te obaveznosti u širokoj primeni. Takvi su interesantni i za druge zemlje koje će ih eventualno preuzeti ili prilagoditi svojim potrebama.

Prikazani priručnik je zato od interesa za zemlje članice SEV, koje su uveliko razvile informacijsko-dokumentacijsku delatnost, te u znatnijoj, iako različitoj meri uvele odgovarajuće standarde (videti tabele). Međutim, u pomenutom smislu je priručnik interesantan i za druge zemlje, pa i našu.

Kao što je već napomenuto, predmetni register koji bi omogućio da se sagleda šta je standardizovano u pojedinim zemljama, nije urađen, bar nije publikovan uz prikazani priručnik.

Dublja analiza pokazala je da date klasifikacione oznake UDK (sa jednim ili dva indeksa) nisu dovoljne, te da bi tek detaljnom i ujednačenom klasifikacijom svakog monotematskog standarda i svakog odeljka politematskih standarda bila stvorena prava osnova za utvrđivanje onih materija koje su standardizovane u pojedinim nacionalnim ili internacionalnim standardima. Pri tome se podrazumeva klasifikovanje svih obuhvaćenih predmeta i aspeaka, dakle, većinom utvrđivanje mnogo više od jednog indeksa.

Geografski, zapravo geopolitički register iz priručnika bi onda mogao biti zamenjen celishodnjim sinoptičkim geopolitičkopredmetnim registrom tabelarnog tipa.

Kako je određena materija, tj. ona za koju je dat isti indeks UDK, standardizovana u pojedinim standardima, može se videti zapravo samo u odgovarajućim delovima (neskraćenih) tekstova dotičnih standarda, i to su najlakše ti delovi teksta prevedeni na isti jezik.

Može se postaviti pitanje da li su korisni sažeti prikazi sadržaja standarda, kada radi upoređenja i primene ionako treba raspolagati integralnim tekstovima. Neka mi bude dozvoljeno da to pitanje ovde ostavim bez odgovora.

U svakom slučaju, referat (prikaz) standarda mora predstavljati skup parcijalnih referata uz utvrđene indekse UDK, tj. svakoj temi politematskog standarda mora odgovarati jasno razaznani parcijalni referat o odgovarajućem delu integralnog teksta. Referati standarda bi morali, dakle, biti strukturirani, ako ne i anketni referati. Prikazi u priručniku uglavnom nisu takvi dati.

Može se zamisliti specijalna anketa kroz postojeće standarde, koja bi, na primer, utvrdila koja se standardizovana pravila u pojedinim zemljama odnose na sledeće:

- bitni podaci za identifikovanje pojedinih publikovanih i nepublikovanih dokumenata (i drugih izvora informacija)
 - po vrstama dokumenata (odn. izvora informacija)
 - mesto, raspored i uobičenje tih podataka
 - u samim (primarnim) dokumentima
 - po vrstama dokumenata
 - u sekundarnim dokumentima
 - u bibliografijama citiranjima i sl.
 - po vrstama
 - na kataloškim listićima
 - mesto i uobičenje matičnog kataloškog listića
 - po vrstama (primarnih) dokumenata
 - na mašinski čitljivim katalozima
 - u zaglavljima ili drugim mestima mikrofisa itd.

Iz izloženog proizilazi da bi radi upoređivanja standardizacije bilo korisno da se za svaki *odeljak* internacionalnog, regionalnog ili nacionalnog (politematskog) standarda iz informacijske delatnosti utvrde detaljni (prethodno kombinovani) indeksi UDK.

Ti bi se indeksi onda mogli:

- u novim standardima štampati iznad ili pored odgovarajućih odeljaka teksta;
- za postojeće (pa i nove) standarde mogla bi nacionalna institucija za standardizaciju (ili ISODOC objavljivati
 - katalog(e) odgovarajućih standarda sa indeksima sadržaja ili samo

²⁾ U jugoslovenskom zavodu za standardizaciju je izrađen program za ubrzano preuzimanje onih ISO standarda koji još nisu preuzeti

-
- UDK registar odgovarajućih standarda odnosno njihovih odeljaka (na primer u vidu sinoptičkih geopolitičko-predmetnih registara tabelarnog tipa).

U takvim katalozima odnosno registrima trebalo bi da su navedeni i standardi koji se rade ili su planirani. Za ISO standarde ti se podaci nalaze u programima rada i izveštajima o radu odgovarajućih tehničkih komiteta i radnih grupa (videti: ISO Memento ili Katalog JUS). Za informacijske delatnosti važni su tehnički komiteti ISO /TC 37, 46, 68, 97, 130, 154. Pregled potkomiteta i radnih grupa TC 46 dat je u sledećem pregledu.

Klasifikacija tema standarda bi morala biti strogo jednoobrazna. To bi se najsigurnije postiglo pomoću standardizovanog specijalnog izdanja UDK za informacijske delatnosti.

Radi toga, i ne samo radi toga, predložio sam FID-u, kao kolektivnom autoru UDK (preko nacionalnog člana Jugoslovenskog centra za tehničku i naučnu dokumentaciju) da, u saradnji sa ISO /TC 46, pripremi i publikuje specijalno izdanje UDK i odgovarajući tezaurus za informacijske aktivnosti. Uz taj predlog priložio sam skicu za strukturu tog izdanja.

Tabela 1

	Tematska rubrika	BDS	MSZ	TGL	PN	STAS	GOST	ČSN	SEV RS	ISO			Svega
										TC37	TC46	TC97	
1	Naučno-tehnička terminologija	—	1	1	4	7	4	8	—	4	2	—	31
2	Bibliotekarstvo i bibliografija	1	3	—	3	5	1	1	1	—	4	—	19
3	Bibliografski opis dokumenata	—	1	1	2	1	1	1	—	—	1	—	8
4	Transliteracija	—	1	1	2	1	1	—	—	—	4	—	10
5	Anotiranje i referisanje	2	—	—	2	1	1	1	2	—	1	1	10
6	Bibliotečko-bibliografska klasifikacija	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2
7	Registri, katalozi i kartoteke	—	1	1	8	5	3	—	—	—	1	—	19
8	Dokumenti. Obrada i evidencija dokumenata	—	2	2	5	—	—	—	—	—	—	—	9
9	Skraćenice naslova periodike i stranih reči	1	1	2	3	3	3	1	1	—	3	—	18
10	Sredstva za iznalaženje informacija	—	—	1	—	—	6	1	1	—	—	—	9
11	Računari i sistemi za obradu podataka	1	—	—	—	—	12	—	7	—	—	—	20
12	Kodovi i kodiranje	1	5	2	—	—	3	5	1	—	—	5	22
13	Nosioci informacija	1	5	2	4	4	10	7	9	—	—	10	52
14	Metodi i sredstva za umnožavanje i kopiranje dokumenata	—	—	—	1	—	3	—	1	—	—	—	5
15	Formati papira	2	1	—	2	2	3	3	1	—	—	—	14
16	Reprodukacija	1	—	—	1	2	—	1	1	—	1	—	7
17	Mikrofilmovanje i mikrokopije	—	1	8	4	6	3	—	—	—	7	—	29
18	Standardizacija	1	1	—	4	—	4	—	—	—	—	—	10
19	Elementi publikacija i publikacije	2	3	6	6	4	3	3	1	—	3	—	31
20	Tipografsko-izdavački materijali	2	3	—	4	1	—	1	1	—	1	—	13
21	Priprema originala	1	1	2	4	3	2	2	1	—	1	—	17
22	Redakcija i korektura	1	1	1	1	2	1	1	1	—	—	—	9
	Ukupno nacionalnih i internacionalnih standarda	17	32	30	61	47	64	36	29	4	29	15	364

Broj standarda sedam zemalja članica SEV, kao i standarda SEV i ISO za pojedina tematska područja informacijske delatnosti

Tabela 2

ISO /TC 46 /WG 1 — Sistemi numerisanja u dokumentaciji (osnovana 1967)
ISO /TC 46 /WG 2 — Predstavljanje i kodiranje naziva zemalja, nadnacionalnih grupacija i međunarodnih organizacija (1968)
ISO /TC 46 /WG 3 — Terminologija dokumentacije (1967); postala potkomitet SC 3 (1975)
ISO /TC 46 /WG 4 — Automatizacija u dokumentaciji (1969); postala potkomitet SC 4 (1971)
ISO /TC 46 /WG 5 — Smernice za izradu tezaurusa (1971)
ISO /TC 46 /WG 6 — Bibliografski opisi (1972)
ISO /TC 46 /WG 7 — Uobličavanje publikacija (1972); postala potkomitet SC 7 (1976)
ISO /TC 46 /WG 8 — Standardi kompatibiliteta za informacione mreže (1975)
ISO /TC 46 /SC 1 <i>Reprodukacija dokumentacije</i> (reaktiviran 1966)
/WG 1 — Mikrofisi
/WG 2 — Mikrokopije tehničkih crteža
/WG 3 — Mikrokopije štampe (novina)
/WG 4 — Kvalitet mikrokopija
/WG 5 — Terminologija mikrokopija
/WG 6 — Aparati za čitanje i druge sprave za mikrokopiranje
ISO /TC 46 /SC 2 <i>Konverzija pisanih jezika</i> (1967)
ISO /TC 46 /SC 3 <i>Terminologija dokumentacije</i> (1974)
ISO /TC 46 /SC 4 <i>Automatizacija u dokumentaciji</i> (1971)
/WG 1 — Skupovi znakova za dokumentaciju i bibliografske svrhe
/WG 2 — Bibliografski kodovi za mašinsku obradu informacija
/WG 3 — Uvođenje bibliografskih podataka
/WG 4 — Struktura formata za bibliografsku razmenu informacija u mašinski čitljivom obliku
ISO /TC 46 /SC 7 <i>Uobličavanje publikacija</i> (1976)

Radne grupe i potkomiteti tehničkog komiteta ISO/TC 46 »Dokumentacija«

za i protiv ispitivanja poluprovodničkih komponenata pre ugradnje u elektronske uređaje

Prema brošuri »Test case« 1976. firme »Fairchild«

Obradio Milen Dimitrijević, dipl. ing.

Ideja o ispitivanju poluprovodničkih komponenata uz upotrebu računara stara je jedva jednu deceniju. Da li smo na početku tehnološkog zaokreta kada naše proizvodne organizacije moraju da se prestrojavaju u hodu, preskačući »čizmama od sedam milja« razvojne promašaje i stranputice industrijski razvijenih zemalja.

Ispitivanje poluprovodničkih komponenata je skup posao. Neispitivanje je još skuplji.

Razmotrimo sledeći primer:

Izvesna radna organizacija nabavlja godišnje 50.000 komada integrisanih kola po ceni 4,00 din / /kom. Neka su 2 neispravna na svakih 100 komada. Godišnji gubici iznose: $1000 \times 4,00 = 4.000,00$ din. Oprema za ispitivanje uz upotrebu računara košta rada 240.000,00 din., što znači da je potrebno 60 godina da se investicija u opremu isplati (potrebna je čitava večnost da isporučilac bez naplate nadoknadi neispravna integrisana kola — što će on najverovatnije i učiniti).

Zašto je oprema ipak potrebna?

Stvarno se događa sledeće: 98% sklopova prolazi kontrolu kvaliteta, 2% pada na ispitivanju. Na svom putu u proizvodnom lancu do kontrole kvaliteta finalnog sklopa ili uređaja, vrednost integrisanog kola se povećava za troškove vremena potrebnog za ugradnju u sklopove drugih komponenata (rezultat nije neispravno integrisano kolo već neispravan sklop) kao i za troškove njihovog neaktiviranja. Ovome treba dodati i vreme za lociranje greške i vreme za zamenu neispravne komponente (to najčešće znači da se mora početi ispočetka). Sve u svemu cena od 4,00 din/komad povećava se na kraju višestruko jer je opšte prihvaćeno u industriji da se troškovi po svakoj stavci povećavaju 10 puta u svakom koraku proizvodnje. Jednostavnije bi bilo baciti sve neispravne sklopove kada bi gubitak 2% od godišnje proizvodnje imao ekonomskog opravdanja.

Proizilazi da početne investicije u opremu ne izgledaju ni približno tako visoke i mogu da se isplate za dve ili tri godine. Pitanje je o čemu treba voditi računa pri izboru opreme za ispitivanje. Oprema za ispitivanje je deo proizvodnog lanca, ali se razlikuje

od ostalih delova u njemu po tome što ukazuje na postojanje ili nepostojanje kvaliteta, bez pridavanja bilo čega. Ispitni sistem suštinski zavisi od prirode proizvoda koji se ispituje: sasvim je jasno da sistem za ispitivanje tranzistora nije pogodan za ispitivanje memorijskih integrisanih kola.

Opreznost nalaže da se razmotre i buduće kao i tekuće potrebe. Sistem mora da bude dovoljno adaptibilan da se prilagodi novom proizvodu. To znači da mora da obezbedi mogućnost ispitivanja različitih vrsta poluprovodničkih komponenata.

Uprošćeni sistem može se primeniti u proizvodnom lancu gde se koristi jedna vrsta komponente i ako postoji namera da se ona koristi i u budućnosti. Ali retke su proizvodne organizacije koje su tako krute u svom proizvodnom profilu.

Zahtevi za ispitivanje integrisanih kola, na primer mogu se svrstati u četiri grupe:

1. Ispitivanje preopterećenjem.

Na integrisano kolo se dovodi napon veći nego što će se ikada javiti u praksi i prati se nastajanje proboga.

2. Ispitivanje statičkih parametara

Ovo su i najčešće zahtevana ispitivanja. Na primer: ulazne i izlazne otpornosti i nivoi logičkih signala.

3. Funkcionalno ispitivanje

Dovođenjem niza logičkih jedinica i nula na integrisano kolo upoređuje se stvarno ponašanje sa propisanim. Sva složena integrisana kola (LSI) ispituju se i na osjetljivost uzorkovanja.

4. Ispitivanje dinamičkih parametara

Na primer, ispitivanje vremena kašnjenja radi garantovanja zahtevane brzine odziva kola.

Da bi se verovalo rezultatima ispitivanja mora se verovati ispitnoj opremi. To znači da se zahteva tačnost opreme koja će odgovarati zahtevima ispitivanja komponenata, bez prisustva kratkotrajne nestabilnosti i sa kontrolisanom dugotrajanom nestabilnošću (zahtevi za automatska merenja sa statističkom obradom rezultata)

Pouzdanost

- Verovati u opremu znači smatrati je pouzdanom. Ona je deo proizvodnog lanca i bitno je da isto tako ima određenu brzinu kao i ostali delovi u lancu, uz minimum otkaza. Glavna pitanja su koliko je vreme između dva otkaza i kakvi su rezultati dokazanog poverenja.

Jednostavnost

- Pouzdanost je često vezana sa jednostavnosću. Sistemom treba da rukuje i nekvalifikovani operator.

Software

- U bilo kojem sistemu koji koristi računar, od najveće je važnosti software. On mora da bude univerzalan i lako razumljiv.

Servis

- Mogućnost ušteda i brzine pri servisiranju. Srednje vreme opravki je važno kao i srednje vreme između dva otkaza.

neka pitanja u vezi sa sastavljanjem terminoloških standarda i izbora ekvivalentnih termina

Prevod iz žurnala »Naučno-tehničeskaja terminologija«, 1977, №1. Izdavač: Gosudarstvenyj komitet standartov soveta ministrov SSSR, Vsesojuznyj naučno-issledovatel'skij institut tehničeskoj informacii, klassifikacii i kodirovaniya.

Iz godine u godinu sve više rastu kontakti među stručnjacima raznih zemalja koji su ne retko otežani zbog odsustva uzajamno usaglašene terminologije. Teorijski i praktični radovi na mašinskom prevođenju, sastavljanju rečnika i tezaurusa takođe ukazuju da je u terminologiji veoma rasprostranjena pojava višeznačnosti i nesaglasnosti obima značenja termina u raznim jezicima. Iz toga proizilazi praktični zaključak da je sastavljanje dvojezičkih i višejezičkih rečnika znatno složeniji posao od paralelnog popisa jednoznačnih termina.

Teškoće u izboru ekvivalentnih termina u višejezičkim rečnicima mogu objektivno izazvati, u konkretnim slučajevima, i sledeći uzroci:

- Raznovrsne pojave u realnosti u oblasti delovanja jezika koji se dovode u vezu. Na primer, u većini zemalja nedostaje puno značenje termina »poveročnaja šema«. Na engleskom su najpribližniji termini »standards hierarchy chart« ili »block diagram of hierarchy of measuring instruments« (poslednji termin je uzet iz nezvaničnog prevoda na engleski jezik u rečniku Međunarodne organizacije za zakonska merenja (International organization of legal metrology — OIML (za objašnjenje suštinske analogije terminu »poveročnaja šema«);
- Nedostatak termina u jednom od razmatranih jezika za opis nekog značenja. Tako na primer, jedno značenje engleskog termina »reference standard« sadrži u себи informaciju koja se dovodi u vezu sa dva ruska termina: »etalon-svidetel« i »etalon-kopija«, zbog čega je principijelno nemoguće izabrati samo jedan termin u svrhu ekvivalenta;
- Raskorak u obimu značenja termina u različitim jezicima. Konkretno engleski termin »electron« znači česticu sa elementarnim nanelektrisanjem bilo kog znaka (»negative electron« i »positive electron«), dok u isto vreme u ruskom

jeziku elektron znači samo elementarnu negativno nanelektrisanu česticu.

- Jedna od razlika u datom slučaju može da bude i postojanje ili nepostojanje neke nijanse u značenju upoređivanih termina. Na primer, pri upotrebi ruske reči »standart« podrazumeva se da se ispunjenje njegovih zahteva obezbeđuje zakonom, dok standardi kapitalističkih zemalja u većini imaju karakter preporuka;
- Različita terminologija raznih škola i pravaca koji se javljaju u prilazu rešenju ovog ili nekog drugog problema. Na primer, J. Campion sa saradnicima je razmatrao različitu terminologiju koja se koristi u dvema različitim školama u metrologiji za opisivanje grešaka merenja (lit. 1). Iskrasavaju ozbiljne teškoće koje, po nekim autorima, predstavljaju ne samo međujezičke barijere, već i barijere u okviru jednog jezika (lit. 2).

Zbog navedenih uzroka, izbor ekvivalentnih termina u različitim jezicima povezan je sa znatnim teškoćama. Jedan od načina da se postigne uzajamno razumevanje stručnjaka raznih zemalja je utvrđivanje značenja termina raznih jezika i veštačko odstranjenje višeznačnosti, što je moguće i opravданo samo u retkim slučajevima. U literaturi je široko osvetljeno stvaranje specijalnih dvojezičkih rečnika pri realizaciji programa »Sojuz-Apollo«.

Rad na usaglašavanju obima značenja termina i oblasti njihovih primena sprovodi se i u nacionalnim i u međunarodnim razmerama. Kao rezultat tih napora je pojava terminoloških standarda i preporuka Međunarodne organizacije za standardizaciju (International organization for standardization — ISO), Međunarodne komisije za osvetljenje (International commission on illumination — CIE), Međunarodne elektrotehničke komisije (International electrotechnical commission — IEC), Saveta za uzajamnu ekonomsku pomoć (Soveta ekonomičeskoj vzaimopomoći — SEV), Evropske organizacije za kontrolu kvaliteta i dr. Često stručnjaci nisu u stanju da povežu terminološke sisteme koji postoje u raznim jezicima, pa se, u nizu slučajeva, ne navodi nikakav ekvivalent za reč izvornog jezika, ako analogni termin ne postoji. U takvim slučajevima se u rečniku daju komentari i napomene.

Na osnovu pokušaja na izradi poglavlja 50 (881) IEC rečnika: »Radiologija i radiološka fizika«, koji se sprovodi u naučnoistraživačkom institutu »Mendeljejev«, može se zapaziti da teškoća ima već na početku — pri izboru termina pogodnih za uključenje u rečnik, a takođe i u procesu oformljenja definicija. Pošto je izrada ovih rečnika rezultat međunarodne usaglašenosti, definicije u njima se u mnogim slučajevima razlikuju od odgovarajućih definicija u nacionalnim standardima. Osim toga, obimu značenja mnogih termina u tim rečnicima se dodaju ograničenja koja su obično nesvojstvena datim terminima u stvarnom jeziku. Zbog toga se ovim rečnicima kao i terminološkim standardima pripisuje normirajuća funkcija, jer oni propisuju u kojim oblastima znanja i kojim značenjima treba upotrebljavati ovaj ili onaj termin.

Sastavljanje rečnika je drugi, ne manje važan aspekt leksikografskog rada, koji odražava osnovnu namenu terminologije koja se koristi kao komunikativno sredstvo u nauci i tehnički. U literaturi je već konstantovano da je stvarna postojeća terminologija daleko od idealne, ali da više ili manje obezbeđuje uspešno opštenje među ljudima (lit. 3). Zbog toga dvojezički ili višejezički rečnici često dovode u sukob čitaoca i prevodioca sa neuređenom terminologijom stranog jezika, a prevodioca na strani jezik i sa terminologijom maternjeg jezika. Pri tome rečnici služe ponekad u svrhu normiranja terminologije ukoliko se u njima, pomoću posebnih znakova, izdvoje *žargonizmi* i termini koji se ne preporučuju. Sasvim je očigledno da se preporuke u sastavljanju takvih rečnika, u odnosu na upotrebu termina, odnose pre svega na leksiku maternjeg jezika i u manjoj meri na terminologiju stranog jezika (i to samo u prisustvu pouzdanih nacionalnih i međunarodnih standarda i preporuka).

Sastavljanju rečnika treba da prethodi iscrpno ispitivanje svih više ili manje rasprostranjenih pogleda na problem razmatrane oblasti znanja i odgovarajućih terminoloških sistema, čiji rezultati treba da nađu mesto u kartoteci (lit. 4). Takva kartoteka podleže stalnoj reviziji i popunjavanju da bi se omogućilo unošenje izmena u terminologiji. Prikupljeni materijali mogu biti od neočnjene koristi pri izradi kartoteka i rečnika jednog jezika prema drugim jezicima. Ove kartoteke treba

da budu osnova za izradu nenormiranih banaka termina koje su opisane u literaturi (lit. 5). Njihova osnovna razlika od banaka normirane leksike (nap. lit. 6) je mnogo širi zahvat leksike, jer su u standardima i preporukama uključeni samo osnovni termini date oblasti. Materijali takvih kartoteka mogu da pomognu pri izboru ekvivalentnih ruskih termina koji su uključeni u standarde SSSR-a, a ne nalaze se u standardima drugih zemalja. To će smanjiti količinu grešaka u standardima i ukazati na realni opstanak inostranih termina u njima, a ne kopija iz ruskog jezika.

Kada se govori o stvaranju kartoteka normirane i nenormirane leksike, na prvo mesto dolazi proučavanje neuređene terminologije radi procene realnog stanja posla. To je neophodno i zbog otkrivanja postojećih razlika u terminološkim sistemima različitih jezika i definisanja oblasti u kojima treba standardizovati terminologiju u međunarodnim razmerama.

Literatura

1. Campion P. J., Burns G. J., Williams A. : »A code of practice for detailed statement of accuracy«, London, 1973.
2. Engelbert H.: »The terminological barrier to the understanding of scientific and technological literature«, Translation News, 1976, v. 6, N2, p. 2—10.
3. Lotte D. S.: »Osnovy postrojenija naučno-tehničeskoj terminologii«, Iz-vo AN SSSR, 1961, s. 7—17.
- Golovin B. N.: »O nekatoryh problemah izučenija terminov«, Vestnik MGU, N5, s. 49—59.
4. Pervaja redakcija anglo-russkava slovarja po metrologii i izmeritel'noj tehnike (u VNIIM)
5. Volkova I. N.: »Banki terminologičeskikh dannyh za rubežom« Naučno-tehničeskaja terminologija, 1976, N5, s. 7—14.
6. »Spravočnik bank terminov Avtomatizirovannoj sistemy informaciono-terminologičeskoga obsluživanija (SBT ASITO)« Naučno-tehničeskaja terminologija, 1975, N8, s. 3—12.

Preveo

Milen Dimitrijević, dipl. ing.

objavljeni jugoslovenski standardi

»Službeni list SFRJ«, br. 51 /76 od 19. novembra 1976. god.

JUS C.A1.260 — Metode ispitivanja hemijskog sastava aluminijuma i aluminijumskih legura:
1976

Određivanje magnezijuma atomskom apsorpcijom 20.—

JUS C.A1.261 — „ Određivanje hroma elektrofotometrijskom metodom s difenilkarbazidom 20.—
1976

JUS C.A1.262 — „ Kompleksometrijsko određivanje magnezijuma 20.—
1976

JUS C.A1.263 — „ Određivanje cinka atomskom apsorpcijom 17.—
1976

JUS C.A1.309 — Metode ispitivanja hemijskog sastava magnezijuma i magnezijumskih legura:
1976

Spektrofotometrijsko određivanje silicijuma sa kompleksom silicijum-molibdена 20.—

JUS C.A1.310 — „ Fotometrijsko određivanje aluminijuma (Metoda sa hromazurom S) 17.—
1976

JUS C.A1.311 — „ Gravimetrijsko određivanje retkih zemalja 14.—
1976

JUS C.A4.123 — Laki metali i njihove legure:

1976 Legure aluminijuma livene u kokili. Referentna epruveta. Oblik i mere 10.—

JUS C.A4.124 — „ Legure aluminijuma livene u pesku. Referentne epruvete. Oblik i mere 10.—
1976

JUS C.A4.125 — „ Legure magnezijuma livene u pesku. Referentna epruveta. Oblik i mere 6.—
1976

JUS C.A4.126 — „ Uzimanje uzorka i epruveta za mehanička ispitivanja aluminijuma i aluminijumskih legura za gnječenje 14.—
1976

JUS C.A1.197 — Metode ispitivanja hemijskog sastava bakra i bakarnih legura:
1976 Elektrogravimetrijsko određivanje olova u bakarnim legurama 10.—

JUS C.A1.198 — „ Polarografsko određivanje olova u bakru 10.—
1976

JUS C.A1.199 — „ Kompleksometrijsko određivanje olova u legurama bakra 10.—
1976

JUS C.A1.028 — „ Metalografsko određivanje sadržaja kiseonika u bakru 38.—
1976

Navedeni standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. decembra 1976. god.

»Službeni list SFRJ«, br. 56 /76 od 24. decembra 1976. god.

JUS N.E5.206 — Niskonaponski topljivi osigurači:
1976 Dopunske odredbe za osigurače za primenu u domaćinstvu i slične svrhe 50.—

JUS N.E5.211 — „ Dopunska ispitivanja za osigurače za primenu u domaćinstvu i slične svrhe 26.—
1976

JUS N.C7.010 — Izolovana okrugla bakarna lak-žica. Metode ispitivanja 26.—
1976

JUS N.C7.110 — Žica za namotaje. Okrugla bakarna lak-žica. Oznake i geometrijske karakteristike 59.—
1976

Navedeni standardi primenjuju se od 1. januara 1977. godine.

međunarodna standardizacija

Međunarodna organizacija za standardizaciju (ISO) i Međunarodna električna komisija (IEC) su ustanove za međunarodnu standardizaciju. Ove organizacije su ustanovljene da razviju i obnovljuju norme i standardove za razne područje, a posebno za elektricnu i elektroniku industriju.

ISO je osnovana 1946. godine, a IEC je osnovana 1906. godine. Obe organizacije su članice Međunarodnog sabora standardizacije (ISO/IEC), koji je organizacija koja nadzire i koordinira rad oba ova tijela.

ISO i IEC su uključeni u razvoj i obnovu standarda za razne područje, uključujući međunarodne standardove za elektricnu i elektroniku industriju, te standardove za druga područja poput zdravstvenih, prehrambenih i proizvodnih standarda.

ISO i IEC su uključeni u razvoj i obnovu standarda za razne područje, uključujući međunarodne standardove za elektricnu i elektroniku industriju, te standardove za druga područja poput zdravstvenih, prehrambenih i proizvodnih standarda.

ISO i IEC su uključeni u razvoj i obnovu standarda za razne područje, uključujući međunarodne standardove za elektricnu i elektroniku industriju, te standardove za druga područja poput zdravstvenih, prehrambenih i proizvodnih standarda.

ISO i IEC su uključeni u razvoj i obnovu standarda za razne područje, uključujući međunarodne standardove za elektricnu i elektroniku industriju, te standardove za druga područja poput zdravstvenih, prehrambenih i proizvodnih standarda.

ISO i IEC su uključeni u razvoj i obnovu standarda za razne područje, uključujući međunarodne standardove za elektricnu i elektroniku industriju, te standardove za druga područja poput zdravstvenih, prehrambenih i proizvodnih standarda.

pozivamo sve naše čitaoce, saradnike iz oblasti standardizacije, stručnjake svih grana privrede na saradnju u našem biltenu »standardizacija« dopise, članke, pitanja, mišljenja i predloge slati na adresu izdavača.

Redakcija

primljena dokumentacija

Ovaj pregled sadrži predloge međunarodnih standarda, usvojene međunarodne standarde i drugu važniju dokumentaciju koju je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Preporučuje se zainteresovanim da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, ili putem izrade kopija, a po posebnom traženju, uz obavezu plaćanja troškova reprodukcije.

dokumentacija ISO

ISO /TC 5 Metalne cevi i fitinzi

Međunarodni standardi:

- br. 657 /XIV »Vrući valjani čelični profili. Deo XIV toplo obrađeni šuplji profili. Dimenzije i karakteristike profila«.

br. 3916

»Brodogradnja. Unutrašnja plovividba. Mreže od čeličnih užadi ili konopca«

br. 3935

»Brodogradnja. Sistemi za protivpožarne instalacije. Pritisci«

Predlog međunarodnog standarda:

- br. 4089 »Brodogradnja. Unutrašnja plovividba. Zaptivke za ploče podmetača ispod tereta) (Rok za primedbe 1977—06—01)

ISO /TC 6 Papir, karton i celulozna pulpa

Međunarodni standardi:

- br. 2469 »Papir i karton. Merenje faktora ISO odbijanja difuzne svetlosti.
- br. 2470 »Papir i karton. Merenje faktora odbijanja difuzne svetlosti.
- br. 2471 »Papir i karton. Određivanje opaciteta na papirnoj osnovi, pomoću metode difuzne refleksije
- br. 3688 »Pulpa. Merenje faktora refleksije difuzne plave svetlosti (ISO stepena beline)

ISO /TC 10 Crteži

Međunarodni standard:

- br. 3766 »Crteži u zgradarstvu i građevinarstvu. Simboli za armirani beton«

ISO /TC 8 Brodogradnja

Međunarodni standardi:

- br. 3827 /i »Brodogradnja. Koordinacija dimenzija za brodski nameštaj. Deo I. Principi dimenzionalne koordinacije«.
- br. 3827 /II »Brodogradnja. Koordinacija dimenzija za brodski nameštaj. Deo II: Rečnik«
- br. 3827 /III »Brodogradnja. Koordinacija dimenzija za brodski nameštaj. Deo III: Koordinacija dimenzija za sklopove«
- br. 3827 /IV »Brodogradnja. Koordinacija dimenzija za brodski nameštaj. Deo IV: Kontrolne dimenzije«
- br. 3876 »Brodogradnja. Unutrašnja plovividba. Otvori sa poklopциma«

Predlog međunarodnog standarda:

- br. 4999 »Kontinuirano, toplo obloženi olovnom legurom, hladno valjani ugljenični čelični limovi trgovackog kvaliteta i kvaliteta za izvlačenje« (Rok za primedbe 1977—06—01)

ISO /TC 20 Aero i kosmonautika

Međunarodni standardi:

- br. 482 »Vazduhoplovi. Označavanje cilindera i smera obrtanja motora«
- br. 3161 »Navoj UNJ sa kontrolisanim poluprečnikom, zaobljen u korenu nавоја за primenu u vazduhoplovstvu. Serija u inčima«

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 2668 »Ispitivanje uticaja okoline na vazduhoplovnu opremu. Deo 3.1: Mehaničke vibracije« (Rok za primedbe 1977—06—01)

ISO /TC 22 Drumska vozila

Međunarodni standardi:

- br. 3984 »Drumska vozila. Ispitivanje udara pokretnom barijerom u zadnji deo vozila«
 - br. 4008 »Drumsko vozilo. Pumpe visokog pritiska. Uslovi ispitivanja«
 - br. 4010 »Drumska vozila. Brizgaljka za ispitivanje«
 - br. 4024 »Drumsko vozilo. Električni provodnici niskog napona za vezu sa bobinom«
 - br. 4030 »Drumska vizila. Broj za identifikaciju vozila (VIN). Mesto i postavljanje«
- Predlozi međunarodnih standarda:
- br. 4093 »Drumska vozila. Pumpe visokog pritiska. Ispitivanja cevi pod visokim pritiskom«

ISO /TC 28 Nafta i proizvodi prerade nafte

Međunarodni standardi:

- br. 3771 »Proizvodi nafta. Ukupni bazni broj. Potenciometrijska titracija«
 - br. 3830 »Proizvodi nafta. Gasolin. Određivanje sadržaja olova. Metoda sa jodmonohloridom«
 - br. 3841 »Voskovi iz nafta. Određivanje tačke odmekšavanja (kriva hlađenja)«
- Predlog međunarodnog standarda:
- br. 2715.2 »Tečni ugljovodonici. Volumetrijska merenja«
- (Rok za primedbe 1977—06—01)

ISO /TC 29 Sitan alat

Međunarodni standardi:

- br. 4204 »Upuštači, 90°, sa Morzekoničnom drškom i odvojenom vođicom«
- br. 4205 »Upuštači, 90°, sa cilindričnom drškom i čvrstom vođicom«
- br. 4206 »Upuštači sa cilindričnom drškom i čvrstom vođicom«
- br. 4207 »Upuštači sa Morzekoničnom drškom i odvojenom vođicom«
- br. 4230 »Ručne i mašinske okrugle nareznice za koničan navoj, za gas. Serija R«
- br. 4231 »Ručne i mašinske okrugle nareznice za cilindričan navoj, za gas, Serija G«

ISO /TC 31 Gume, naplaci i ventili

Međunarodni standard:

- br. 4570 /I »Navoji ventila za pneumatike. Deo I: Navoji 5 V1; 5 V2; 6 V1 i 8 V 1.«

ISO /TC 34 Poljoprivredni prehrabeni proizvodi

Međunarodni standardi:

- br. 3513 »Mirodije i značini. Čili. Određivanje Skovil indeksa«

- br. 3588 »Mirodije i značini. Određivanje stepena finoće mliva ručnim prosejavanjem (Referenata metoda)«
- br. 3728 »Sladoled i sladoled od mleka. Određivanje ukupnog sadržaja čvrstih materija«
- br. 3889 »Mleko i mlečni proizvodi. Određivanje sadržaja masti. Ekstrakcioni sudovi«
- br. 3974 »Definicije stoke za klanje. Ovnovi. Predlozi međunarodnih standarda:
- br. 1673.2 »Luk. Uputstva za skladištenje«
- br. 1839 /III »Čaj. Uzimanje uzoraka. Deo III: Uzimanje uzoraka iz pakovanja od 1 do 20 kg«

ISO /TC 38 Tekstil

Međunarodni standard:

- br. 5084 »Tekstil. Određivanje debljine vunenih tkanina i pletiva (osim tepiha i podnih pokrivača)«
- br. 5086 »Ručno tkani tepisi. Izdvajanje zone za uzimanje uzoraka za ispitivanje.«
- br. 5090 »Tekstil. Metode za otklanjanje nevlaknastih materija pre kvalitativne analize mešavine vlakana«

ISO /TC 39 Mašine alatke

Međunarodni standard:

- br. 4703 »Uslovi ispitivanja brusilica za ravno brušenje, sa dva stuba. Mašine za brušenje kliznih vođica. Ispitivanje tačnosti.«

ISO /TC 42 Fotografija

Međunarodni standardi:

- br. 4332 »Fotografija. Srebro-želatinski fotografski filmovi na etilenteratlatnoj osnovi. Fotografski filmovi za arhivske svrhe. Specifikacija«
- br. 4331 »Fotografija« Srebroželatinski fotografski filmovi na esterceluloznoj osnovi, za arhivske svrhe. Specifikacija«

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 4090 »Fotografija. Filmovi za medicinsku radiografiju. Dimenzije, pakovanje i označavanje«
 - br. 5665 »Fotografija. Filmovi za industrijsko ispitivanje bez razaranja i rendgensku kristalografsku. Dimenzije, pakovanje i označavanje.«
- (Rok za primedbe 1977—06—01)

ISO /TC 43 Akustika

Predlog međunarodnog standarda:

- br. 3744.2 »Akustika. Određivanje nivoa zvučne snage izvora buke. Metode u tehnici za uslove slobodnog polja iznad odbijajućih ravnih. (Rok za primedbe 1977—06—01)«

ISO /TC 43 Zavarivanje

Međunarodni standard:

br. 3690 »Zavarivanje. Određivanje vodonika u zavarenom metalu, koji potiče od upotrebe obloženih elektroda za zavarivanje mekih i niskolegiranih čelika.
(Rok za primedbe 1977—06—01)

br. 731 /V

»Mravlja kiselina, tehnička. Metode ispitivanja. Deo V: Vizuelna granica ispitivanja za neorganske sulfate«

br. 731 /VI

»Mravlja kiselina, tehnička. Metode ispitivanja. Deo VI: Određivanje niskih sadržaja«

br. 761

»Anhidrid sirćetne kiseline i butan —1—01, tehnički. Određivanje bromnog broja«

br. 1385 /I

»Ftalaestri, tehnički. Metode ispitivanja. Deo I. Opšte«

br. 1385 /II

»Ftalat-estri, tehnički. Metode ispitivanja. Deo II. Merenje boje posle tretiranja na toploti (izuzev Diamel ftelata)«

br. 1385 /III

»Ftalat-estri, tehnički. Metode ispitivanja. Deo III: Određivanje pepela«

br. 1385 /IV

»Ftelat-estri, tehnički. Metode ispitivanja. Deo IV: Određivanje kiselosti prema fenoftaleinu. Titrimetrijska metoda«

br. 1385 /V

»Ftelat-estri, tehnički. Metode ispitivanja. Deo V: Određivanje sadržaja estra. Titrimetrijska metoda posle saponifikacije.«

br. 1389 /I

»Anhidrid ftalne kiseline, tehnički. Metode ispitivanja. Deo I: Opšte«

br. 1389 /II

»Anhidrid ftalne kiseline, tehnički. Metode ispitivanja. Deo II: Merenje boje rastopljenih materija«

br. 1389 /III

»Anhidrid ftalne kiseline, tehnički. Metode ispitivanja. Deo III: Merenje postojanosti boje«

br. 1389 /IV

»Anhidrid ftalne kiseline, tehnički. Metode ispitivanja. Deo IV: Merenje boje posle tretiranja sa sumpornom kiselinom«

br. 1389 /V

»Anhidrid ftalne kiseline, tehnički. Metode ispitivanja. Deo V: Određivanje slobodne kiseline. Potenciometrijska metoda«

br. 1389 /VI

»Anhidrid ftalne kiseline, tehnički. Motode ispitivanja. Deo VI: Određivanje sadržaja anhidrida ftalne kiseline. Titrimetrijska metoda.«

br. 1389 /VII

»Anhidrid ftalne kiseline, tehnički. Metode ispitivanja. Deo VII: Određivanje sadržaja anhidrida maleinske kiseline. Polagrafska metoda«

br. 1389 /VIII

»Anhidrid ftalne kiseline, tehnički. Metode ispitivanja. Deo VIII: Određivanje pepela.«

ISO /TC 45 Elastomeri i proizvodi na bazi elastomera

Međunarodni standardi:

br. 3865 »Vulkanizovana guma. Metode ispitivanja stvaranja mulja pri dodiru sa organskim materijama.

TR br. 4088 »Gumene niti. Klasifikacija«

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 34 »Vulkanizovana guma. Određivanje jačine cepanja epruveta oblika traka, epruveta od 90° i polukružnih epruveta«.

br. 4097 »Etilen-propilendien kaučuk (EP DM). Sirovi kaučuk za opšte svrhe. Procenjivanje karakteristika vulkanizata«

br. 4639 »Guma. Creva za automobilsko gorivo i ulje«

br. 4672 »Gumena creva. Metode određivanja savitljivosti na niskoj temperaturi«

br. 5600 »Kaučuk. Određivanje adhezije prema šiljastim krajevima krutih materijala«

(Rok za primedbe 1977—06—01)

ISO /TC 46 Dokumentacija

Predlog međunarodnog standarda:

br. 4087 »Mikrokopiranje novina na 35 mm neperforiranom mikrofilmu za arhivske svrhe«

(Rok za primedbe 1977—06—01)

ISO /TC 47 Hemija

Međunarodni standardi:

br. 731 /I »Mravlja kiselina, tehnička. Metode ispitivanja. Deo I. Opšte

br. 731 /II »Mravlja kiselina, tehnička. Metode ispitivanja. Deo II: Određivanje ukupne kiselosti. Titrimetrijska metoda«

br. 731 /III »Mravlja kiselina, tehnička. Metode ispitivanja. Deo III: Određivanje sadržaja drugih kiselina. Potenciometrijska metoda«

br. 731 /IV »Mravlja kiselina, tehnička. Metode ispitivanja. Deo IV. Vizuelna granica ispitivanja za neorganske hloride«

- br. 1389 /IX »Anhidrid ftalne kiseline. Metode ispitivanja. Deo IX: Određivanje oksidovanih nečistoća na hladno sa kalijumpermanganatom. Jodometrijska metoda.
- br. 1389 /X »Anhidrid ftalne kiseline, tehnički. Metode ispitivanja. Deo X: Određivanje sadržaja 1,4-naftakvinoma. Kalorimetrijska metoda.«
- br. 1392 »Određivanje tačaka kristalizacije. Opšta metoda«
- br. 1393 »Tečni hlorovani ugljovodonici, tehnički. Određivanje kiselosti. Titrimetrijska metoda«
- br. 1394 »Tečni hlorovani ugljovodonici, tehnički. Određivanje tačke zamućenja«
- br. 1695 »Orto-hlortoulen, tehnički. Spisak metode ispitivanja«
- br. 1697 »Hlorbenzen, tehnički. Spisak metode ispitivanja«
- br. 1698 »Orto-dihlorbenzen, tehnički. Spisak metoda ispitivanja«
- br. 1699 »Para-dihlorbenzen, tehnički. Spisak metode ispitivanja«
- br. 1869 »Metilen-hlorid, tehnički. Spisak metoda ispitivanja«
- br. 1870 »Hloroform, tehnički, Spisak metoda ispitivanja«
- br. 4281 Natrijumheksafluorsilikat, tehnički. Određivanje slobodne kiseline i sadržaja ukupnog heksafluorilikata. Titrimetrijska metoda«
- br. 4282 »Kiseli fluorit. Određivanje gubitka mase na 105°C«
- Predlozi međunarodnih standarda:
- br. 5372 »Kondenzovani fosfati, tehnički (uključujući prehrambene proizvode). Određivanje sadržaja arsena. Spektrofotometrijska metoda sa srebrodietilditiokarbanatom.
- br. 5785 »Hlorovodonična kiselina, tehnička. Određivanje sadržaja arsena. Spektrofotometrijska metoda sa srebrodietilditiokarbamatom«
- br. 5786 »Amonijumsulfat, tehnički. Određivanje sadržaja arsena. Spektrofotometrijska metoda sa srebrodietilditiokarbamatom«
- br. 5792 »Sumporna kiselina, tehnička. Određivanje sadržaja arsena. Spektrofotometrijska metoda sa srebrodietilditiokarbamatom.
- (Rok za primedbe 1977—06—01)

ISO /TC 54 Etarska ulja

Međunarodni standardi:

- br. 356 »Eterska ulja. Priprema uzoraka za ispitivanje.
- br. 3064 »Eterska ulja. Eterska ulja petigrena. (Paragvaj)
- br. 3524 »Etarska ulja. Etersko ulje lišća cimeta«

br. 3528 »Etarsko ulje mandarine (Italija)

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 855 »Eterska ulja. Etersko ulje limuna (Španija) dobijeno ceđenjem«
- br. 3061.2 »Eterska ulja. Etersko ulje crnog biberna«

br. 4096 »Etarska ulja koja sadrže tercijalne alkohole. Izračunavanje sadržaja slobodnih alkohola određivanjem estarske vrednosti posle hladne formilacije«

br. 4715 »Etarska ulja. Određivanje ostatka pri isparavanju«

br. 5991 »Etarsko ulje. Određivanje ostatka od destilacije pod sniženim pritiskom«

(Rok za primedbe 1977—06—01)

ISO /TC 59 Zgradarstvo

Predlozi međunarodnih standarda

br. 4463 »Metode merenja u zgradarstvu. Postavljanje i merenje u zgradarstvu. Postupci i dozvoljena odstupanja«

br. 4464 »Tolerancije u zgradarstvu. Identifikacija tolerancija za specifikacije«

(Rok za primedbe 1977—06—01)

ISO /TC 6 Plastične mase

Predlog međunarodnog standarda:

br. 1642 »Plastične mase. Osnova za specifikaciju laminiranih ploča za industrijske svrhe na bazi termoaktivnih smola«

(Rok za primedbe 1977—06—01)

ISO /TC 72 Tekstilne mašine i pomoći uređaji

Međunarodni standardi:

- br. 110 »Tekstilne mašine i pomoći uređaji. Cevčice za namotavanje predje (unakrsno). Polovina ugla konusa 9°15'«

br. 111 »Tekstilne mašine i pomoći uređaji. Cevčice za namotavanje predje (unakrsno). Polovina ugla konusa 4° 20'«

- br. 324 »Tekstilne mašine i pomoći uređaji. Cevke za unakrsno namotavanje za bojadisanje. Polovina ugla konusa $4^{\circ}20'$.
- br. 441 »Tekstilne mašine i pomoći uređaji. Lamele za zaustavljanje kretanja osnove«
- br. 574 »Tekstilne mašine i pomoći uređaji. Cilindrične perforirane cevke za bojenje pređe.
- br. 575 »Tekstilne mašine i pomoći uređaji. Cevka za bojenje. Polovina ugla konusa $4^{\circ}20'$ «
- br. 1130 »Tekstilne mašine i pomoći uređaji. Zatvorene lamele za električne i mehaničke čuvare osnove na mašinama sa automatskim uvođenjem pređe u lamele.
- br. 5240 »Tekstilne mašine i pomoći uređaji. Nosači na snovaljki. Terminologija i glavne dimenzije«
- br. 5241 »Tekstilne mašine i pomoći uređaji. Valjci na razboju za namotavanje tkanine. Terminologija i glavne dimenzije«
- br. 5242 »Tekstilne mašine i pomoći uređaji. Cilindrične cevi za pređu, uopšte.

(Rok za primedbu 1977—06—01)

ISO /TC 79 Laki metali i njihove legure

Međunarodni standardi:

- TR br. 2136 »Aluminijum i aluminijumske legure za gnječenje. Valjani proizvodi. Mehaničke karakteristike«
- TR br. 2778 »Aluminijum i aluminijumske legure za gnječenje. Vučene cevi. Mehaničke karakteristike«
- br. 3211 »Anodna oksidacija aluminijuma i aluminijumskih legura. Procenjivanje otpornosti anodne prevlake na pucanje pri deformaciji«
- br. 3980 »Aluminijum i aluminijumske legure. Određivanje bakra. Atomska apsorpciona spektrofotometrijska metoda.
- br. 3981 »Aluminijum i aluminijumske legure. Određivanje nikla. Atomska apsorpciona spektrofotometrijska metoda«

Predlog međunarodnog standarda

- br. 3335.2 »Profili legure aluminijuma-cinka-magnezijuma, AlZn4.5 — MgI (7020). Hemijski sastav i mehaničke karakteristike«

(Rok za primedbe 1977—06—01)

ISO /TC 87 Pluta

Međunarodni standardi:

- br. 3810 »Pluta. Podne ploče od aglomerata plute. Metode ispitivanja«

ISO /TC 91 Površinski aktivna sredstva

Međunarodni standardi:

- br. 4314 »Površinski aktivna sredstva. Određivanje slobodnog ili slobodne kiselosti. Titrimetrijska metoda«
- br. 4315 »Površinski aktivna sredstva. Određivanje alkaliteta. Titrimetrijska metoda«
- br. 4320 »Nejonska površinski aktivna sredstva. Određivanje tačke zamućenja. Volumetrijska metoda.

ISO /TC 95 Kancelarijske mašine

Međunarodni standardi:

- br. 2775 »Kancelarijske mašine i mašine za štampanje koje se koriste u obradi informacija. Širine papirnih ili plastičnih stamparskih traka koje se koriste jedanput i obeležavanje za označavanje kraja trake«
- br. 3535 »Formulari. Rastojanje linije mreža i dimenzije listova«

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 1091.3 »Pisaće mašine. Raspored dirki za pisanje i funkcionalnih dirki na pisaćim mašinama«
- br. 5138 /I »Kancelarijske mašine. Rečnik. Odeljak 01: Oprema za diktiranje«

(Rok za primedbe 1977—06—01)

ISO /TC 97 Računske mašine i obrada informacija

Međunarodni standardi:

- br. 1858 »Obrada informacija. Jezgra i kalemovi za opštu primenu, sa rupom za centriranje od 76 mm (3 in), za magnetske trake koje se primenjuju u aparatima za registrovanje merenja«

ISO /TC 99 Poluprerađevine od drveta

Međunarodni standardi:

- br. 3397 »Parket u blokovima od sirovog drveta lišćara. Opšte karakteristike«
- br. 3398 »Parket u blokovima od sirovog drveta lišćara. Klasifikacija hrastovog parketa u blokovima«

ISO /TC 100 Lanci i lančanici za prenos snage i konvejera

Međunarodni standard:

- br. 1395 »Čaurasti precizni lanci sa dugim člancima«

ISO /TC 101 Transporteri i elevatori

Međunarodni standardi:

- br. 3435 »Oprema za kontinuirani transport. Klasifikacija i simboli rasutog materijala«
 br. 3922 »Oprema za kontinuirani transport rasutog materijala. Rotacioni dodavači. Dimenzije«

ISO /TC 102 Železne rude

Međunarodni standard:

- br. 3852 »Železne rude (najveća krupnoća zrna ispod 40 mm. Određivanje zapremske gustine«

ISO /TC 106 Materijali i proizvodi za zubarstvo

Međunarodni standardi:

- br. 3246 »Zubarstvo. Radni prostor zubnog lekara. Definicije i principi«
 br. 3824 »Zubarski silikofosfatni cement (ručno mešan)«

Predlog međunarodnog standarda:

- br. 1559 »Legura za zubarski amalgam
 (Rok za primedbe 1977—06—01)

ISO /TC 110 Vozila unutrašnjeg transporta

Međunarodni standardi:

- TR br. 2329 »Viljuškari. Krak viljuške. Dimenzije«
 TR br. 5057 »Vozila unutrašnjeg transporta. Provera kraka viljuške u radu sa viljuškarom«.

ISO /TC 115 Pumpe

Međunarodni standard:

- br. 3661 »Centrifugalna pumpa. Mere vezivne ploče i instalacije«

ISO /TC 119 Materijali i proizvodi metalurgije praha

Međunarodni standardi:

- br. 3907 »Tvrdi metali. Određivanje ukupnog ugljenika. Gravimetrijska metoda«
 br. 3923 »Metalni prahovi. Određivanje nasipne gustine metodom sa čašom i levkom«
 br. 3927 »Metalni prahovi izuzev prahova za tvrde metale. Određivanje kompresibilnosti (prešljivosti), pri presovanju u jednom pravcu«
 br. 3928 »Sinterovani metalni materijali, izuzev tvrdih metala. Epruvete za ispitivanje na zamor«.

br. 3953 »Metalni prahovi. Određivanje nabojne gustine«

br. 3954 »Prahovi za metalurške svrhe. Uzimanje uzoraka«

br. 3955 »Sinterovani metalni materijali izuzev tvrdih metala. Uzimanje uzorka«

br. 3995 »Metalni prahovi. Određivanje čvrstoće nesinterovanog otpreska (ispreska) poprečnim lomljenjem primatične epruvete«

br. 4003 »Propustljivost sinterovanih metalnih materijala. Određivanje veličine pora. Metoda mehura«

ISO /TC 26 Duvan i duvanski proizvodi

Međunarodni standardi:

- br. 3401 »Duvan i duvanski proizvodi. Određivanje zadržavanja alkaloida — u filtru cigarete«

ISO /TC 138 Cevi i fitinzi od plastičnih masa za transport fluida

Međunarodni standard:

- br. 3473 »Cevi od neplastificiranog polivinilchlorida (PVC). Efekat sumporne kiseline. Zahtevi i metode ispitivanja.

ISO /TC 139 Furnirske ploče

Međunarodni standardi:

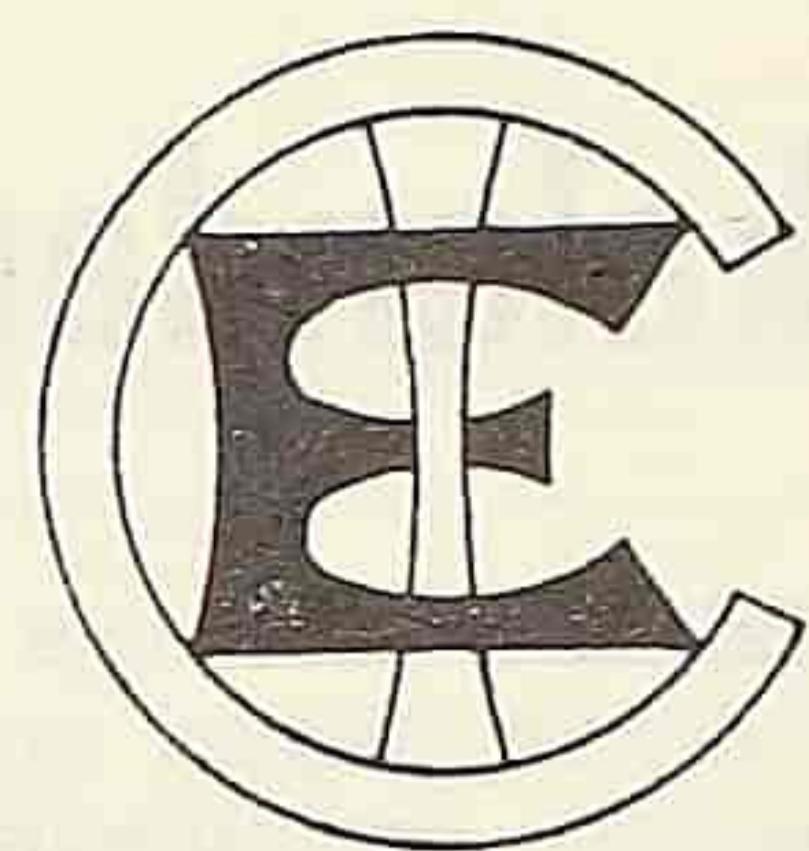
- br. 3804 »Furnirske ploče. Određivanje dimenzija uzoraka za ispitivanje«
 br. 3805 »Furnirske ploče. Određivanje gustine«
 br. 3806 »Furnirske ploče. Određivanje sadržaja vlage«

ISO /TC 150 Implanti za hirurgiju

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 5832 /I »Implanti za hirurgiju. Metalni materijali. Deo I: Nerđajući čelik«
 br. 5832 /II »Implanti za hirurgiju. Metalni materijali. Deo II: Nelegirani titan«
 br. 5832 /III »Implanti za hirurgiju. Metalni materijali. Deo III: Titan-aluminijum-vanadijum legura«
 br. 5832 /IV »Implanti za hirurgiju. Metalni materijali. Deo IV: Kobalt-hrom-molibden legura za livenje«
 br. 5832 /IV »Implanti za hirurgiju. Metalni materijali. Deo V: Kobalt-hrom-vanadijum-nikl legura«
 (Rok za primedbu 1977—06—01)

dokumentacija IEC

Novi međunarodni standardi iz elektrotehnike

IEC/TC 14 — Energetski transformatori

- IEC publikacija 76—2 (prvo izdanje, 1976): Energetski transformatori. Deo drugi: povišenje temperature. Cena: 30 šv. fr.
- IEC publikacija 76—5 (prvo izdanje, 1976): Energetski transformatori. Deo peti: otpornost na kratak spoj. Cena: 26,50 šv. fr.

IEC/SC 22E — Energetska elektronika — stabilisano napajanje

IEC publikacija 478—4: Stabilisano napajanje jednosmernom strujom: Ispitivanja izuzev onih koja se odnose na radio frekvencijske smetnje.

Cena: 75,50 šv. fr.

IEC/TC 23 — Instalacioni pribor

Dopuna 1 IEC publikacije 238 i CEE publikacije 3 (prvo izdanje, 1976): Sijalična grla E10 za sijalice sa Edisonovim navojem. Cena: 23,50 šv. fr.

IEC/TC 29 — Elektroakustika

IEC standard, publikacija 561: Elektroakustična oprema za merenje buke aviona. Prvo izdanje, 1976. god. Cena: 26 šv. fr.

IEC/TC 34 — Sijalice i pribor

- Prva dopuna IEC publikacije 155 (1973): Starteri za fluoroscentne svetiljke II klase. Cena: 8 šv. fr.
- Druga dopuna IEC publikacije 262: Balast za sijalice sa živinom parom. Cena 8 šv. fr.

IEC/TC 39 — Elektronske cevi

IEC standard, publikacija 562; Merenja ionizujućeg zračenja elektronskih cevi. Prvo izdanje, 1976. god. Cena 26 šv. fr.

IEC/TC 40 — Kondenzatori i otpornici za elektronske uređaje

IEC standard, publikacija 393—2 (1976), prvo izdanje. Potenciometri. Deo II. Specifikacija podvrste: Potenciometri za podešavanje pomoću više okretanja. Izbor metoda ispitivanja i opšti zahtevi. Cena 33 šv. fr.

IEC/TC 61 — Bezbednost električnih aparata za domaćinstvo

IEC publikacija — Izveštaj 553: Izveštaj o razvoju kućišta i drugih nemetalnih delova električnih aparata za domaćinstvo i slične svrhe a koji se odnosi na otpor prema vatri. Cena: 40 šv. fr.

kalendar zasedanja

Kalendar zasedanja tehničkih komiteta, potkomiteta i drugih organa međunarodnih organizacija: Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

U ovoj rubrici objavljujemo nova sazvana i planirana zasedanja prema informacijama iz Biltena ISO i Biltena IEC, koja u prethodnim biltenima »Standardizacija« nisu objavljena.

Planirana zasedanja označena su znakom*. Datumi i mesta ovih zasedanja biće naknadno definitivno određeni.

Zainteresovana preduzeća, organizacije i ustanove, koji žele da na svoj teret pošalju svoje stručnjake na neko od ovih zasedanja treba da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd), Slobodana Penezića-Krcuna 35 radi dobijanja potrebnih objašnjenja i uputstava.

Za učešće na zasedanju ISO i IEC potrebno je pismeno ovlašćenje Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, pošto je JZS u tim organizacijama učlanjen u ime naše zemlje.

ISO

1977

Mart

2—4	London	ISO /TC 20 /SC 3	Aeronautika i kosmonautika. Simboli za mehaniku leta
2—4	Ženeva	EXCO	Izvršni komitet
7—8	An Arbor	ISO /TC 159 /SC 4	Ergonomija. Signali i komande
9—11	Pariz	ISO /TC 17 /SC 15	Čelik. Željezničke šine i njihove veze
10—11	Hamburg	ISO /TC 8 /SC 2	Brodogradnja. Brodske dizalice i pribor
10—11	Rotterdam	ISO /TC 8 /SC 16	Brodogradnja. Magnetski kompasi i ležište za brodski kompas
10—11	An Arbor	ISO /TC 22 /SC 13	Drumska vozila. Komande, pokazivači i kontrolna svetla
14—16	Pariz	ISO /TC 23	Poljoprivredni traktori i mašine
14—18	Sidnej	ISO /TC 97 /SC 6	Računske mašine i obrada informacija. Prenošenje podataka na daljinu
15—16	Keln	ISO /TC 83 /SC 2	Gimnastičke sprave i sportska oprema. Kamping
16—17	London	ISO /TC 111 /SC 4	Lanci za dizanje, njihove spojke i pribor. Materijali
16—18	Brisel	ISO /TC 59 /SC 3	Zgradarstvo. Funkcionalni zahtevi korisnika i performance u zgradarstvu
16—18	Esen	ISO /TC 30 /SC 2	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima. Uredaj za merenje razlike pritisaka
21—23	Milano	ISO /TC 38 /SC 16	Tekstil. Hemijska ispitivanja
21—23	Sidnej	ISO /TC 95	Kancelarijske mašine
21—24	Pariz	ISO /TC 22 /SC 1	Drumska vozila. Oprema za paljenje
21—25	London	ISO /TC 146 /SC 4	Čistoća vazduha. Opšti aspekti
22—24	Pariz	ISO /TC 34 /SC 9	Poljoprivredni prehrabeni proizvodi. Mikrobiologija
22—24	London	ISO /TC 67 /SC 2	Materijal i oprema za industriju nafte i prirodnog gasa. Prirubnici, fitinzi i slavine sa prirubnicama za cevne vodove
23	Keln	ISO /TC 35 /SC 1	Boje i lakovi. Terminologija
23	Pariz	ISO /TC 59 /SC 8	Zgradarstvo. Proizvodi za spajanje
23—25	Sidnej	ISO /TC 97	Računske mašine i obrada informacija
24—25	Milano	ISO /TC 38 /SC 18	Tekstil. Osnovna terminologija, simboli, skraćenice i klasifikacija vlakana i prede

24—25	Štokholm	ISO /TC 85 /SC 3	Nuklearna energija. Obezbeđenje reaktora
28—29	Tel Aviv	ISO /TC 166	Keramički sudovi u ishrani
28—30	Pariz	ISO /TC 79 /SC 6	Laki metali i njihove legure. Kovani aluminijum i aluminijumove legure

Mart /April

31— 1	Pariz	ISO /TC 79	Laki metali i njihove legure
April			
4—5	Hag	ISO /TC 22 /SC 8	Drumska vozila. Osvetljenje i signalizacija
4—5	Pariz	ISO /TC 59 /SC 5	Zgradarstvo. Spojevi
4—5	Italija	ISO /TC 123 /SC 2	Klizna ležišta. Materijali i sredstva za podmazivanje, njihove osobine, karakteristike i metode ispitivanja
6—7	Italija	ISO /TC 123 /SC 3	Klizna ležišta. Dimenzije, i tolerancije i metode dimenzionalne kontrole
14—15	Štutgart	ISO /TC 59 /SC 6	Zgradarstvo. Konstrukcije, spoljne obloge, unutrašnja podpodela
18	Filadelfija	ISO /TC 35 /SC 10	Boje i lakovi. Metode ispitivanja veziva za boje
18—19	Pariz	ISO /TC 71 /SC 1	Beton i armirani beton. Metode ispitivanja betona
18—19	Pariz	ISO /TC 136 /SC 9	Nameštaj. Okovi za nameštaj
18—20	Otava	ISO /TC 20 /SC 4	Aeronautika i kosmonautika. Vijčana roba za letilice
18—22	London	ISO /TC 97 /SC 14	Računske mašine i obrada informacija. Predstavljanje elemenata podataka
19—20	Rim	ISO /TC 23 /SC 7	Poljoprivredne mašine i traktori. Oprema za žetvu i konzervaciju
19—21	London	ISO /TC 5 /SC 1	Metalne cevi i fitinzi. Čelične cevi
19—21	Berlin	ISO /TC 44 /SC 8	Varenje. Oprema za plinsko varenje
20—21	Moskva	ISO /TC 4 /SC 4	Kotrljajni ležaji. Tolerancije
20—21	London	ISO /TC 29 /SC 2	Sitan alat. Burgije
20—21	Pariz	ISO /TC 32	Spojni žlebovi
20—21	Filadelfija	*ISO /TC 35 /SC 9	Boje i lakovi. Opšte metode i ispitivanja boja i lakova
20—22	Kolumbija	ISO /TC 22 /SC 7	Drumska vozila. Uređaj za ubrizgavanje i prečistači goriva
20—22	Redhil	ISO /TC 30 /SC 5	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima. Elektromagnetični merači protoka
20—22	Pariz	ISO /TC 101 /SC 2	Transporteri i elevatori. Bezbednost
21—22	Vašington	*ISO /TC 20 /SC 2	Aeronautika i kosmonautika. Zakovice za avijaciju
21—22	Rim	ISO /TC 152 /SC 3	Gips. Konstruktivne komponente na bazi gipsa
22	Rim	*ISO /TC 4 /SC 3	Kotrljajni ležaji. Ležaji za vazduhoplove
22	Filadelfija	ISO /TC 35	Boje i lakovi
25	Moskva	ISO /TC 4 /SC 9	Kotrljajni ležaji. Konusno valjkasti ležaji
25—26	Diseldorf	ISO /TC 159 /SC 1	Ergonomija. Vodeći principi u ergonomiji
25—29	London	ISO /TC 58 /SC 3	Boce za gasove. Konstrukcija boca
26	Bratislava	ISO /TC 22 /SC 22	Drumska vozila. Motocikli
26—28	Pariz	ISO /TC 34 /SC 12	Poljoprivredni prehrabeni proizvodi. Senzorske analize
26—28	Sidnej	ISO /TC 17 /SC 2	Čelik. Terminologija, klasifikacija i označavanje čelika
26—29	Moskva	ISO /TC 4	Kotrljajni ležaji
26—29	Bratislava	ISO /TC 22 /SC 3	Drumska vozila. Ciklomotori
27—29	Madrid	ISO /TC 8 /SC 10	Brodogradnja. Palubni mehanizmi
27—29	Pariz	*ISO /TC 159 /SC 5	Ergonomija. Ergonomija fizičke sredine

Maj

2	Filadelfija	ISO /TC 24 /SC 1	Sita. Određivanje granulometrijskog sastava sejanjem i drugim metodama. Laboratorijska sita
2—3	Madrid	ISO /TC 21 /SC 6	Vatrogasna oprema. Materije za gašenje požara
2—3	Ankara	ISO /TC 126 /SC 2	Duvan i proizvodi od duvana. Duvan u listovima
2—4	Pariz	ISO /TC 149 /SC 1	Bicikli, tricikli i motocikli. Metode ispitivanja i referentni kriterijumi za bicikle i njihove sklopove

3 Filadelfija ISO /TC 24 /SC 3

Sita, određivanje granulometrijskog sastava sejanjem i drugim metodama. Industrijska sita sa žičanom mrežom

3—4	Madrid	*ISO /TC 21 /SC 1	Vatrogasna oprema. Terminologija, simboli, oznake i klasifikacija požara
3—4	Madrid	*ISO /TC 21 /SC 2	Vatrogasna oprema. Pokretni aparati za gašenje požara
3—4	Milano	ISO /TC 47 /SC 6	Hemija. Fosforna kiselina, kondenzovani fosfati, alkalni ortofosfati i zemnoalkalni fosfati
3—4	Geteborg	*ISO /TC 146 /SC 3	Čistoća vazduha. Atmosfera
3—5	Diseldorf	ISO /TC 39 /SC 2	Mašine alatke. Uslovi ispitivanja
3—6	Keln	ISO /TC 70 /SC 5	Motori sa unutrašnjim sagorevanjem. Regulisanje torzione vibracije i specijalni zahtevi
4	Filadelfija	ISO /TC 24 /SC 7	Sita, određivanje granulometrijskog sastava sejanjem i drugim metodama. Industrijska sita sa pločom
4—6	Bukurešt	{ *ISO /TC 34 /SC 2 *ISO /TC 34 /SC 3	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi. Seme i plodovi uljanih biljaka Poljoprivredni prehrambeni proizvodi. Voće i povrće i proizvodi voća i povrća
4—6	Ankara	ISO /TC 126	Duvan i proizvodi od duvana
4—6	Berlin	ISO /TC 44 /SC 6	Varenje. Oprema za elektrootporno zavarivanje
5—6	Madrid	ISO /TC 21	Vatrogasna oprema
5—6	Pariz	*ISO /TC 149 /SC 2	Bicikli, tricikli i motocikli. Standardizacija mera elemenata; ispitivanja i kriterijumi o elementima i podsklopovima
5—6	London	ISO /TC 160	Staklo u građevinarstvu
9—10	Bukurešt	*ISO /TC 34 /SC 13	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi. Sušeno voće i povrće
9—10	Minhen	*ISO /TC 127 /SC 4	Mašine za zemljane radove. Komercijalna nomenklatura, klasifikacija i performanse
9—10	Keln	*ISO /TC 155 /SC 5	Nikal i niklove legure. Feronikal
9—11	Berlin	*STACO	Stalni komitet za proučavanje principa standardizacije
9—11	Sidnej	ISO /TC 17 /SC 8	Čelik. Dimenzije vruće valjanih čeličnih profila
9—11	Keln	*ISO /TC 155 /SC 2	Nikal i niklove legure. Liveni i gnječeni nikal i niklove legure
9—11	Keln	*ISO /TC 155 /SC 3	Nikal i niklove legure. Metode analize za rafinirani nikal
9—12	Bukurešt	*ISO /TC 34 /SC 14	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi. Sveže voće i povrće
9—13	London	ISO /TC 97 /SC 1	Računske mašine i obrada informacija. Rečnik
9—13	Štokholm	ISO /TC 154 /SC 1	Dokumenti, osnovni podaci u administraciji, trgovini i industriji. Terminologija
9—14	Vašington	ISO /TC 46 /SC 1	Dokumentacija. Reprodukcija dokumenata
10	Ilertisen	ISO /TC 127 /SC 3	Mašine za zemljane radove. Eksploracija i održavanje
10—12	Montreal	ISO /TC 6 /SC 5	Papir, karton i celulozna pulpa. Metode ispitivanja i tehnički uslovi pulpe
10—12	Frankfurt	ISO /TC 22 /SC 17	Drumska vozila. Vidljivost
10—13	London	ISO /TC 81	Zajednički nazivi za pesticide
11—12	Ilertisen	ISO /TC 127 /SC 1	Mašine za zemljane radove. Metode ispitivanja performansi mašina
11—12	Keln	*ISO /TC 155 /SC 1	Nikal i niklove legure. Rafinisani nikal
11—12	Keln	*ISO /TC 155 /SC 4	Nikal i niklove legure metode analize za liveni i gnječeni nikal i niklove legure
11—13	Pariz	ISO /TC 23 /SC 13	Poljoprivredne mašine i traktori. Mehanizacija na motorni pogon za vrtove i travnjake
11—13	London	*ISO /TC 47 /SC 10	Hemija. Fluoridi i njihova jedinjenja
12—13	Pariz	ISO /TC 8 /SC 14	Brodogradnja. Jahte
12—13	Ilertisen	ISO /TC 127 /SC 2	Mašine za zemljane radove. Sigurnosni uslovi i ljudski faktori
13	Montreal	ISO /TC 6	Papir, karton i celulozna plupa
13	Keln	*ISO /TC 155	Nikal i niklove legure
14	Ilertisen	ISO /TC 127	Mašine za zemljane radove
16—17	Otava	*ISO /TC 22 /SC 11	Drumska vozila. Sigurnosno staklo
16—17	Ženeva	*CERTICO	Komitet za sertifikaciju
(18)			
16—21	Varna	ISO /TC 2	Vijci, navrtke i pribor
18—20	Otava	ISO /TC 22 /SC 12	Drumska vozila. Usporači
18—20	Čikago	ISO /TC 153 /SC 1	Ventili za opštu upotrebu. Konstruisanje, označavanje i ispitivanje
23—24	Berlin	ISO /TC 163 /SC 2	Termičke izolacije. Metode proračuna
23—25	Milano	*ISO /TC 73 /SC 5	Pitanja potrošača. Kolica i dupci
23—25	Arlington	ISO /TC 153 /SC 4	Ventili za opštu upotrebu. Automatski zadržavač pare
23—26	Kopenhagen	*ISO /TC 94 /SC 6	Lična zaštitna sredstva — zaštitna odeća i oprema. Zaštita očiju

24—26	Vašington	ISO /TC 110 /SC 2	Vozila unutrašnjeg transporta. Bezbednost motornih vozila unutrašnjeg transporta
24—27	Njujork	ISO-TC 73	Pitanja potrošača
	Hamburg	*ISO /TC 20 /SC 9	Aeronautika i kosmonautika. Opterećenje vazduhoplova
		*ISO /TC 27 /SC 1	Čvrsta mineralna goriva. Pripremanje uglja. Terminologija i postupak
		*ISO /TC 30 /SC 4	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima. Metode registriranja obeleživača
	Sevilja	*ISO /TC 52 /SC 1	Metalne limenke. Limenke za opštu upotrebu
	Sevilja	*ISO /TC 52 /SC 3	Metalne limenke. Limenke za ribu
	Cirih	*ISO /TC 83 /SC 1	Gimnastičke sprave i sportska oprema. Gimnastičke sprave
	Pariz	*ISO /TC 89	Ploče vlaknatice
		*ISO /TC 95 /SC 15	Kancelarijske mašine. Numeričke i alfanumeričke kancelarijske mašine
		*ISO /TC 101	Transporteri i elevatori
	Rim	*ISO /TC 102 /SC 3	Železne rude. Fizička ispitivanja
	London	*ISO /TC 107 /SC 7	Metalne i druge neorganske prevlake. Ispitivanje korozije
	Lion	*ISO /TC 116 /SC 5	Aparati za grejanje prostorije. Generatori toplog vazduha
		*ISO /TC 132 /SC 2	Ferolegure. Hemijske analize
	Pariz	*ISO /TC 134	Veštačka đubriva
		*ISO /TC 139	Furnirske ploče
	Beč	*ISO /TC 145 /SC 1	Grafički simboli. Simboli za javne informacije
		*ISO /TC 151	Ploče iverice

Maj /Juni

31—2	Irska	ISO /TC 2 /SC 1	Vijci, navrtke i pribor. Mehaničke osobine elemenata za pričvršćivanje
31—2	Toronto	*ISO /TC 59 /SC 1	Zgradarstvo. Dimenzionalna i modularna koordinacija
	Pariz	*ISO /TC 20 /SC 1	Aeronautika i kosmonautika. Električne instalacije i letilice
	London	*ISO /TC 20 /SC 5	Aeronautika i kosmonautika. Klimatski i radni uslovi za klimatsku opremu
		*ISO /TC 38 /SC 12	Tekstil. Metode ispitivanja tepiha i drugih tekstilnih podnih pokrivača
		*ISO /TC 114 /SC 8	Časovničarstvo. Definicija hronometra

Juni

1—3	Pariz	*ISO /TC 23 /SC 6	Poljoprivredne mašine i traktori. Oprema za zaštitu letine
6—8	Pariz	*ISO /TC 23 /SC 10	Poljoprivredne mašine i traktori. Oprema za transport i manipulaciju
6—8	Pariz	*ISO /TC 97 /SC 10	Računske mašine i obrada informacija. Magnetski diskovi
6—9	Otava	ISO /TC 38 /SC 1	Tekstil. Ispitivanje postojanosti obojenja
9—10	Pariz	*ISO /TC 23 /SC 1	Poljoprivredne mašine i traktori. Terminologija
10	Vašington	ISO /TC 113	Merenje protoka tečnosti u otvorenim kanalima
10—11	Otava	ISO /TC 38 /SC 2	Tekstil. Dimenzionalna stabilnost
13—14	Štokholm	*ISO /TC 8 /SC 17	Brodogradnja. Čamci za spasavanje
13—14	Geteborg	*ISO /TC 57 /SC 2	Metrologija i karakteristike površina. Metode i sredstva za građuisanje i proveru instrumenata i uređaja. Uzoreci za upoređenje rapavosti.
14—15	Oslo	*ISO /TC 8 /SC 9	Brodogradnja. Čamci i pribor za spasavanje
14—15	Štokholm	*ISO /TC 8 /SC 11	Brodogradnja. Terminologija, simboli, crteži itd.
14—16	Pariz	*ISO /TC 22 /SC 3	Drumska vosila. Električne veze
15—17	Geteborg	ISO /TC 57 /SC 3	Metrologija i karakteristike površine. Instrumenti za merenje neravnina, nelinearnosti, centričnosti i cilindričnosti
15—22	Milano	{ *ISO /TC 131 /SC 1	Hidraulični sistemi i njihovi organi. Terminologija, klasifikacija i simboli
		*ISO /TC 131 /SC 2	Hidraulični sistemi i njihovi organi. Pumpe, motori i integralni prenos

15—22	Milano	{ *ISO /TC 131 /SC 5 *ISO /TC 131 /SC 9	Hidraulični sistemi i njihovi organi. Komponente upravljanja
16—17	Oslo	*ISO /TC 8 /SC 1	Hidraulični sistemi i njihovi organi. Instalacije i sistemi
18—21	Geteborg	*ISO /TC 57 /SC 4	Brodogradnja. Korito, armatura za korito i uređaj na palubi
20—22	Geteborg	*ISO /TC 8	Metrologija i karakteristike površina. Geometrijski parametri površina
20—22	Ženeva	*EXCO	Brodogradnja
20—24	Denver	*ISO /TC 17 /SC 12	Izvršni komitet
	Hag	*ISO /TC 22 /SC 9	Čelik. Čelici za konstrukcije
	SAD	*ISO /TC 28 /SC 4	Drumska vozila. Dinamika vožnje i ponašanje na putu
		*ISO /TC 41 /SC 1	Nafta i proizvodi nafte. Klasifikacije i specifikacije
	SAD	*ISO /TC 68 /SC 1	Remenice i remenje (uključivši klinasto remenje). Klinasti remeni i remenice za njih
	SAD	*ISO /TC 68 /SC 2	Standardizacija u oblasti bankarstva. Izmena bankarskih podataka
	Čehoslovačka	*ISO /TC 72 /SC 3	Standardizacija u oblasti bankarstva. Bankarske operacije
		*REMCO	Tekstilne mašine i pomoćni uređaji. Mašine i uređaji za tkanje
			Komitet o referentnim materijalima

II kvartal

Engleska	*ISO /TC 1	Navozi
SSSR	*ISO /TC 10 /SC 4	Tehnički crteži. Šematsko prikazivanje u oblasti kinematike
	*ISO /TC 17 /SC 9	Čelik. Kalajisani i crni lim
	*ISO /TC 17 /SC 5	Čelik. Uzimanje uzoraka i opšti tehnički uslovi isporuke kovanog čelika
Pariz	*ISO /TC 17 /SC 11	Čelik. Čelični odlivci
Diseldorf	*ISO /TC 17 /SC 13	Čelik. Železničke šine i pribor
Kanada	*ISO /TC 22 /SC 10	Drumska vozila. Postupci ispitivanja udarom
Pariz	*ISO /TC 28 /SC 1	Nafta i proizvodi nafte. Terminologija
	*ISO /TC 46 /SC 2	Dokumentacija. Konverzija pisanih jezika
Madrid	*ISO /TC 71 /SC 3	Beton i armirani beton. Proizvodnja i kontrola betona
	*ISO /TC 94 /SC 9	Lična zaštitna sredstva. Zaštitna odeća i oprema. Nezapaljiva odeća
	*ISO /TC 97 /SC 9	Računske mašine i obrada podataka. Programske jezici za numeričko upravljanje

pregled primljenih važnijih inostranih standarda

Ova rubrika obuhvata pregled važnijih inostranih standarda primljenih u standardoteci Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju. Stručnjaci, zainteresovane ustanove i preduzeća mogu da koriste ove standarde u samoj standardoteci Zavoda ili da izvrše nabavku. Za sva obaveštenja obratiti se Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju — Standardoteka, Beograd, Slobodana Penezića-Krcuna br. 35.

BDS — Bugarska
BS — Vel. Britanija
GOST — SSSR
IS — Indija
TGL — Nemačka demokratska republika

DK 001.4:621.398:006.354		DK 621.313	
GOST 22232 /76	Ustrojstva telemekhaniki GSP. Terminy i opredeleniya	TGL 11728 /06 /75	Elektrische Ausrüstung für Strassenfahrzeuge. Scheibenwischermotoren. Umlauf-Scheibenwischermotoren mit Stirnradgetriebe Haupt- und Anschlussmasse
DK 006.72:665.93:69.025.3		TGL 11728 /07 /75	„ Schneckengetriebe Haupt- und Anschlussmasse
BS 5443:Part 1 /77	Classification of adhesives for construction. Part 1. Adhesives for use with flooring materials	DK 621.313—13:621.313.027.3:621.317.333	
DK 543.4:661.872.842		BS 4999: Part 61 /77	General requirements for rotating electrical machines. Part 61. Test of the insulation of bars and coils of high voltage machines
BDS 8834 /76	Reaktivni kaljevi ferocianidi	DK 621.315.2	
DK 545.72:662.76.075.85		TGL 200—19750 /02 /75	Starkstromkabel. Allgemeine technische Forderungen
TGL 190—426 /03 /75	Gasanlagen. Prüfung gasförmiger Brennstoffe. Bestimmung der Riechbarkeit	TGL 200—1750 /03 /75	„ Prüfung
DK 547.262.001.4		TGL 200—1750 /04 /75	„ Lieferung
BDS 13413 /76	Etilov alkohol opredeljene s »d« rezhanieto na primesi po metoda na gazovata hromatografiya	TGL 200—1750 /06 /75	„ Massekabel mit Blei- oder Aluminiummantel
DK 614.825:64.06—83:631.352.93—835		DK 621.315.61	
BS 3456: Part 2 /Section 2.42 /77	Safety of household electrical appliances. Part 2. Particular requirements Section 2. 42 Battery-operated lawnmowers	BDS 5410 /76	Polivinilchlorid (PVH) emulsionen
DK 621.31—213.34		DK 621.316.3 /5 + 621.316.57.027.2	
IS 7724 /75	Sand-filled protection of electrical equipment for use in explosive atmospheres	BS 4752: Part 1 /77	Switchgear and controlgear for voltages up to and including 1000 V a. c. and 1200 V d. c. Part 1. Circuit-breakers

DK (621.316.3/.5).027.2—213:621.3—76:621.3—78	DK 621.642.034:621.772.4:667.661.17
BS 5420 /77 Degrees of protection of enclosures of switchgear and controlgear for voltages up to and including 1000 V a. c. and 1200 V d. c.	BS 1101 /77 Pressure containers for paint and other substances
DK (621.316.542/.545).064.241.027.2+621.316.923.027.2	DK 621.762.001.4
BS 5419 /77 Air-break switches, air-break disconnectors, air-break switch disconnectors and fusecombination units for voltages up to and including 1000 V a. c. and 1200 V d. c.	BDS 10797 /76 Splavi tv" rdi metalokeramichni. Opredeleyane na mikrostrukturata
DK 621.316.717.027.2:621.313.333:621.316.771	DK 621.791.034
BS 4941: Part 3 /77 Motor starters for voltages up to and including 1000 V a. c. and 1200 V d. c. Part 3. Rheostatic rotor starters	IS 7653 /75 Manual blowpipes for welding and cutting
DK 621.316.717.027.2:621.313.333.025.3.621.316.765.1	DK 621.791.35:669.65
BS 4941: Part 2 /77 Motor starters for voltages up to and including 1000 V a. c. and 1200 V d. c. Part 2. Reduced voltage a. c. starters, star delta starters	BS 219 /77 Soft solders
DK 621.318.132.04:006.354	DK 621.867.133
GOST 22187 /76 Izdeliya iz ferritov i magnitodielktrikov. Klassifikatsiya i sistema oboznachenij	BDS 6978 /76 Transport'ori greblov. Osnovni parametri
DK 621.355.2:621.316.717:625.282—843.6	DK 621.924.1:62—187:006.354
IS 7624 /75 Lead-acid starter batteries for diesel locomotives and railcars	GOST 13134 /76 Stanki shlitseshlifoval'nye. Normy tochnosti
DK 621.365.42:006.354	DK 628.1
GOST 16139 /76 Ehlektronagrevateli karbidokremnievye dlya pechej soprotivleniya. Tekhnicheskie usloviya	TGL 32418 /75 Wasserversorgung. Zentrale Trinkwasserversorgung ländlicher Gemeinden. Vorbereitung, Ausführung, Betrieb und Überwachung der Anlagen. Richtlinie
DK 621.372.54:621.314.631	DK 631.313.6:620.1
IS 7410 (Part II) /75 Guide to the use of piezoelectric filters. Part II Piezoelectric ceramic filters	IS 7640 /75 Test code for disc harrows
DK 621.386.1:616—073.75	DK 631.372:634.0.001.4
IS 7620 /75 Diagnostic medical X-ray equipment	TGL 24626 /31 /75 Land-und forsttechnische Arbeitshilf. Allgemeine Prüfvorschriften. Funkenabsorbtion von Abgasanlagen
DK 621.436—634 (083.74)	DK 631.53.01:633.521:006.354
BDS 8884 /76 Gorivo za dizelovi dvigateli	GOST 12388 /76 Semena l'na-dolguntsa. Posevnye kachestva. Tekhnicheskie usloviya
DK 633.88:006.354	DK 631.531
	TGL 21166 /75 Saat- und Pflanzgut. Begriffe
	GOST 22226 /76 Likopodij. Tekhnicheskie usloviya

DK 635.657:006.354		DK 669.2/8.001.4
GOST 8758 /76	Nut. Tekhnicheskie usloviya	BDS 6896 /75 Tsink. Opredelyane s'd' rzhanieto na kalaj
DK 636.4.082		DK 669.24—131—462.3
TGL 20840 /75	Schweineproduktion. Bewertung von Zucht-und Nutz-Schweinen	BS 3074 /77 Nickel and nickel alloys: seamless tube
DK 637.1:614.48		DK 669.3—669.5
BS 5305 /77	Sterilization of plant and equipment used in the dairying industry	BDS 5332 /75 Splavi medno-tsinkovi (vtorichni)
DK 637.127.6:543.92		DK 669.71—423:669.71.018.29:691.714
IS 7768 /75	Method for sensory evaluation of milk	BS 1161 /77 Aluminium alloy sections for structural purposes
DK 66.047.544.5:006.354		DK 669.715—134:629.13
GOST 8663 /76	Sushilki konvejernye lentochnye. Tekhnicheskie usloviya	IS 7670 /75 Aluminium alloy forging stock and forgings (for parts operated at elevated temperatures) for aircraft purposes (alloy 22588)
DK 66.067.3(666.3):663.63		DK 669.715—134:629.13:620.1
IS 7402 (Part II) /75	Ceramic water filters. Part II Filter candles	IS 7674 /75 Procedure for Inspection and testing of aluminium, alloy forging stock and forgings for aircraft purposes
DK 661.185.1:001.4		DK 674.61
IS 7597 /74	Glossary of terms relating to surface active agents	BDS 5351 /76 Kasi d'rveni za elektricheski baterii i sukhii elementi
DK 661.47:006.354		DK 676.33:006.354
GOST 545 /76	Jod tekhnicheskij. Tekhnicheskie usloviya	GOST 11836 /76 Bumaga afishnaya i biletnaya. Tekhnicheskie usloviya
DK 661.842.622:662.1/.5		DK 677.37.064
IS 7633 /75	Calcium carbonate for explosive and pyrotechnic industry	BDS 335 /76 T'kani koprineni. Markirovka i opakovka
DK 666.1		DK 677.4:621.317.33:006.354 + 677.4—427:621.317.33 006.354
BDS 3021 /76	Butilki st' kleni za eter etilov. Konstruktsiya	GOST 22227 /76 Volokno i zhgut khimicheskie. Metod opredeleniya ehlektricheskogo soprotivleniya
DK 669:620.1		DK 677.66
BDS 3326 /75	Stomana. Metalografski metod za opredelyane na nemetalnite vkluchvaniya	BDS 13211 /75 Platove pleteni. Terminologiya na mnogonishkovii t'kanopodobni dvulitsevi pletki
DK 669.14—417.2		
TGL 31345 /75	Riffelblech aus Stahl mit Linsenförmigem Muster warm gewalzt	
DK 669.14—462:621.793		
IS 7705 /75	Packaging of precision and special purpose steel tubes	

DK 678.5 /8:620.1		DK 684.457.044
BDS 6440 /76	Plastmasi. Opredelyane ustoj-chivostta spryamo pleseni chrez vizualna otsenka	IS 7761 /75 Steel book cases
DK 678.674:006.354		DK 69.026
GOST 22234 /76	Poliehfir 24K. Tekhnicheskie usloviya	BS 5395 /77 Stairs
DK 681.846.7		DK 69.032:721.013:006.015.3
TGL 27616 /02 /71	Elektronische Heimgeräte. Ton-Heimbandgeräte für 3,81 mm Magnetbandbreite. Technische Forderungen	DD 51 /77 Guidance on dimensional co-ordination in building
		DK 697.34
		TGL 190—271 /01 /75 FernwärmeverSORGUNGSANLEGEN. Auslegung von Fernwärmesystemen. Grundsätze zur Ermittlung der Wärmehöchstlast

primljena dokumentacija SEV

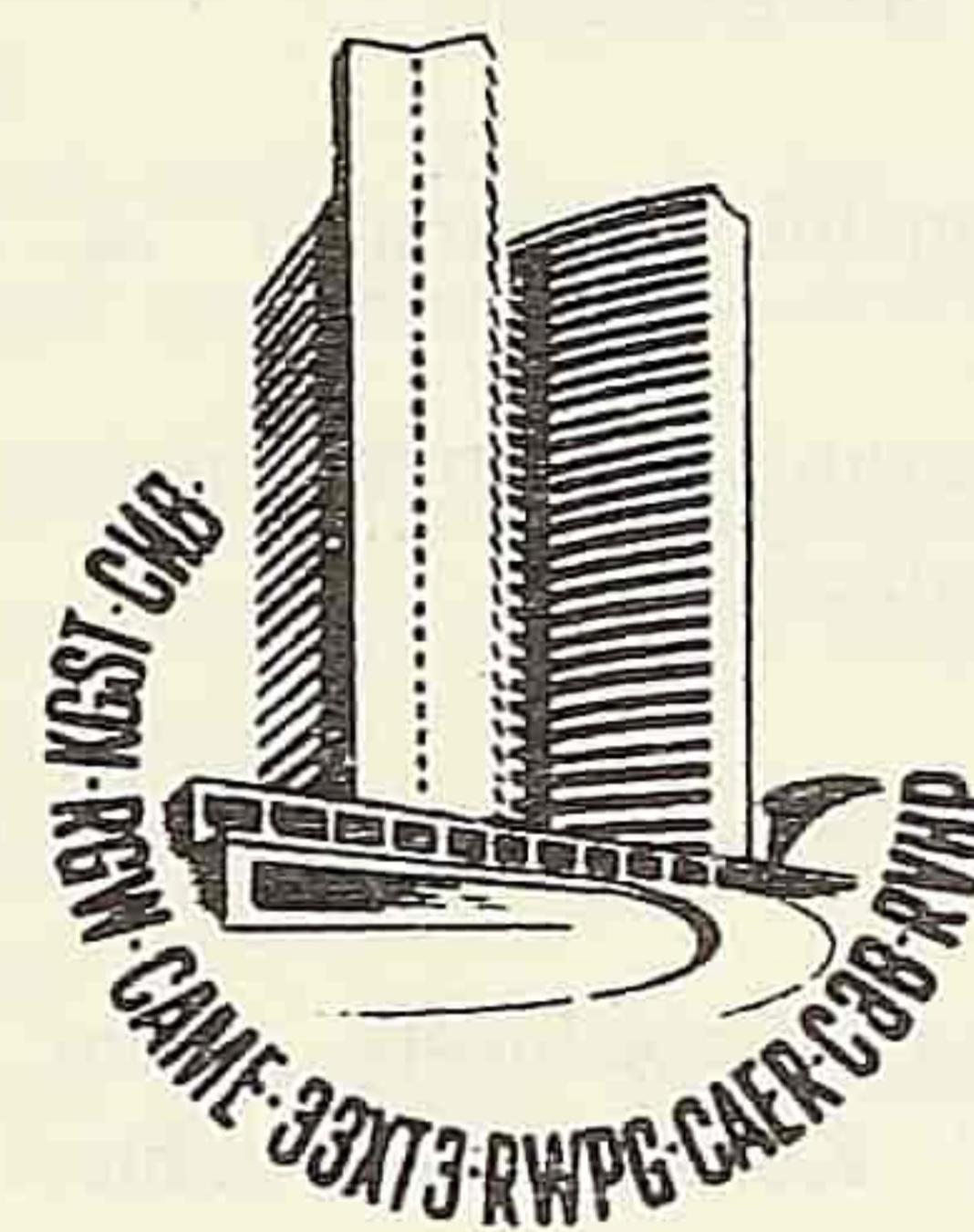
Savezno izvršno veće je na sednici održanoj 5. juna 1974. godine donelo zaključak o proširenju saradnje između SFRJ i SEV u oblasti standardizacije, a na osnovu člana 2 Sporazuma o saradnji između SFRJ i SEV. Po ovom članu predstavnici SFRJ ubuduće učestvuju u radu Stalne komisije SEV-a za standardizaciju i njenih radnih tela po pitanjima od uzajamnog interesa.

Za nosioca ove saradnje određen je Jugoslovenski zavod za standardizaciju.

U vezi sa navedenim, od ovog broja bilten JZS će u ovoj rubrici objavljivati kalendar zasedanja i primljene važnije preporuke i standarde SEV-a.

Razrada nacrta standarda SEV ostvaruje se:

- U okviru Stalne komisije SEV za standardizaciju — za objekte opštetehničke i međugranske namene;
- U okviru Stalnih granskih komisija SEV — za objekte koji su u domenu njihove kompetencije

pregled primljenih standarda i preporuka za standardizaciju Saveta za uzajamnu ekonomsku pomoć — SEV

ST 258—76 Obeležavanje tereta.
Opšta pravila

RS 1086—75 Radioprijemnici. Osnovni parametri

RS 1354—76 Uredaji sa motorom sa unutrašnjim sagorevanjem. Dozvoljeni nivo radiosmetnji. Metode ispitivanja

RS 4500—74 Radioprijemnici. Metode ispitivanja i merenja

RS 5115—75 Programsко upravljanje mašinama-alatkama.
Kodiranje ulazne informacije

RS 5179—75 Kućni magnetofoni. Metode merenja i ispitivanja osnovnih parametara

RS 5243—75 Gorivo za reaktivni motor. Metode ispitivanja interakcije goriva i vode

RS 5284—75 Električne rotacione mašine. Označavanje izvoda i pravca rotacije

RS 5285—75 Električne rotacione mašine.
Tabla sa izvodima

RS 5294—75 Spiralne burgije. Termini

RS 5360—75 Halogeni farovi za automobile. Svetlosni i geometrijski parametri. Tehnički zahtevi.
Metode ispitivanja

RS 5445—76 Kvarcni generator. Osnovni tehnički parametri

RS 5456—76 Rendgenska cev za radiološku diagnostiku,
s rotacionom anodom.
Priklučne mere

RS 5466—76 Tipografska hartija

RS 5471—76 Reagensi. Natrijumvolframat

RS 5474—76 Reagensi. Kalijumfluorid

RS 5476—76 Reagensi. Amonijumcitrat

RS 5480—76 Reagensi. Amonijumfosfat

RS 5492—76 Aluminijumove legure. Metode hemijske analize.
Određivanje cirkonijuma

- RS 5493—76 Aluminijumove legure. Metode hemijske analize.
Određivanje olova
- RS 5501—76 Guma. Metode ispitivanja. Određivanje zamora pri istezanju
- RS 5503—76 Dijagonalni pneumatici za teška teretna vozila.
Označavanje, osnovne mere i norme za eksploataciju
- RS 5506—76 Transportna traka od gume opšte namene
- RS 5525—76 Tehnika bezbednosti. Parni i vodogrejni kotlovi. Konstruktivni zahtevi
- RS 5527—76 Tehnika bezbednosti. Teretni kranovi.
Kran paleta.
Obim ispitivanja i metode ispitivanja
- RS 5537—76 Metrologija. Taksimetri, radni.
Metode proveravanja
- RS 5539—76 Metrologija. Viskozimetri, standardni.
Metode proveravanja
- RS 5554—76 Duvan. Pakovanje. Označavanje.
Transport. Skladištenje
- RS 5556—76 Sir. Tehnički zahtevi
- RS 5558—76 Topljeni sir. Tehnički zahtevi
- RS 5560—76 Mlečne konzerve. Mikrobiološke metode ispitivanja kvaliteta
- RS 5270—75 Boje i lakovi. Termini i definicije
- RS 5495—75 Akrilonitril
- RS 5460—76 Triacetatna osnova za fotomaterijale.
Tehnički zahtevi i metode ispitivanja
- RS 5462—76 Filmovi u boji za kinematografiju.
Indikatori i metode ispitivanja
- RS 5463—76 Filmovi u boji za kinematografiju, negativni.
Indikatori i metode ispitivanja
- RS 5464—76 Fotografska strukturometrija
- RS 5468—76 Pesticidi. Herbicidi. Prometrin, tehnički
- RS 2116—76 Magnetne trake za snimanje zvučnih signala.
Elektroakustički indikatori. Metode merenja
- RS 5325—75 Kalem za zatvoreno magnetno kolo sa feritnim jezgrom. Osnovni parametri. Metode ispitivanja
- RS 5473—76 Reagensi. Cinknitrat
- RS 5494—76 Aluminijumove legure. Metode hemijske analize. Određivanje kalaja
- RS 5606—76 Toaletni sapun. Metode ispitivanja.
Određivanje postojanosti boje sapuna
- RS 5610—76 Kozmetički proizvodi. Kozmetičke emulzije tipa voda-ulje. Metode ispitivanja
- RS 5611—76 Kozmetički proizvodi. Kozmetičke emulzije tipa ulje-voda. Metode ispitivanja
- RS 5613—76 Kozmetičke kreme. Metode ispitivanja.
Određivanje tipa emulzije u kozmetičkim kremama metodom razblaživanja
- RS 5619—76 Preparati za održavanje podova, nameštaja i kože. Metoda određivanja otpornosti na prašinu
- RS 5210—75 Neorganski pigmetni. Cinkova bela boja
- RS 5216—75 Kalcijumkarbonat, tehnički, nataloženi.
Metode ispitivanja
- RS 5217—75 Barijumkarbonat, tehnički.
Metode ispitivanja

nove knjige

ASTM KNJIGE STANDARDA ZA 1977. GODINU (1977 Annual book of ASTM Standards)

Sadrži 48 delova-knjiga sa preko 39.000 strana

ASTM standarde izdaje American Society for Testing and Materials, Philadelphia. Standardi se upotrebljavaju širom sveta od strane inženjera, tehničara, naučnika, nabavljača kao i drugih zainteresovanih. Ovi standardi pružaju najsavremenije metode po određenim pitanjima, omogućavaju uštedu u vremenu i novcu. Na njihovoj izradi mogu učestvovati svi koristeći svoje tehničko znanje.

Ove godine će izaći iz štampe 48 delova — knjiga koji će obuhvatiti 6.358 standarda sa preko 39.000 stranica. Delovi obuhvataju sledeće materije:

- 1 deo Čelični cevovodi, cevi i armature; 876 strana; 117 standarda. Cena \$ 31.00; izlazi iz štampe aprila meseca 1977. god. Oznaka publikacije 01—001077—02
- 2 deo Liveno gvožđe; legure gvožđa; 540 strana; 89 standarda. Cena \$ 21.00, izlazi iz štampe aprila 1977. god. Oznaka publikacije 01—002077—01
- 3 deo Čelične ploče, limovi, trake i žice; proizvodi obloženi metalom; 870 strana; 135 standarda. Cena \$ 31.00, izlazi iz štampe aprila 1977. godine Oznaka publikacije 01—003077—02
- 4 deo Konstruktivni čelik; čelik za armirani beton; presovane brodske ploče i kovane; čelične šine, točkovi i gume, 890 strana; 140 standarda
Cena \$ 30.00; izlazi iz štampe u aprilu 1977. godine Oznaka publikacije 01—004077—02
- 5 deo Čelične poluge, lanci i opruge: čelik za ležajeve; čelik za kovanje; 860 strana; 114 standarda
Cena \$ 30.00; izlazi iz štampe aprila 1977. godine Oznaka publikacije 01—005077—02
- 6 deo Bakar i legure bakra (uključujući električne provodnike); 1054 strana; 173 standarda
Cena \$ 34.00; izlazi iz štampe jula 1977. godine Oznaka publikacije 01—006077—03
- 7 deo Metali za livenje kalupa; laki metali i legure (uključujući električne provodnike); 868 strana; 106 standarda
Cena \$ 29.00; izlazi iz štampe jula 1977. godine Oznaka publikacije 01—007077—04
- 8 deo Metali osim gvožđa — nikl, olovo, i legure kalaja, dragoceni metali, osnovni metali; reaktivni metali; 830 strana; 133 standarda
Cena \$ 28.00, izlazi iz štampe jula 1977. godine Oznaka publikacije 01—008077—05

- 9 deo Galvanizovane metalne obloge; metalni prah sinterovani P/M delovi; 570 strana; 118 standarda
Cena \$ 19.00; izlazi iz štampe jula 1977. godine Oznaka publikacije 01—009077—05
- 10 deo Metali — ispitivanje mehaničkog loma i korozije; zamora; erozije i uticaja temperature; 900 strana; 97 standarda
Cena \$ 29.00, izlazi iz štampe novembra 1977. godine Oznaka publikacije 01—010077—23
- 11 deo Metalografija; ispitivanje bez razaranja; 710 strana; 75 standarda
Cena \$ 24.00, izlazi iz štampe novembra 1977. godine Oznaka publikacije 01—011077—22
- 12 deo Hemijske analize metala; uzimanje uzoraka i analiza rudnih ležišta metala; 886 strana; 80 standarda
Cena \$ 28.00, izlazi iz štampe novembra 1977. godine Oznaka publikacije 01—012077—24
- 13 deo Cement; kreč; plafoni i zidovi (uključujući priručnik za ispitivanje cementa); 616 strana; 109 standarda
Cena \$ 20.00, izlazi iz štampe novembra 1977. godine Oznaka publikacije 01—013077—07
- 14 deo Beton i mineralni agregat (uključujući Priručnik za ispitivanje betona); 738 strana; 142 standarda
Cena \$ 24.00, izlazi iz štampe novembra 1977. godine Oznaka publikacije 01—014077—07
- 15 deo Bituminozni materijali za puteve; hidroizolacije i krovovi i cevovodi; otpornost na abanje; 1092 strana; 248 standarda
Cena \$ 34.00, izlazi iz štampe aprila 1977. godine Oznaka publikacije 01—015077—08
- 16 deo Hemski otporni nemetalni materijali; gledosane glinene i betonske cevi i pločice; malter građevinski i jedinice; azbestno cementni proizvodi; 548 strana; 109 standarda
Cena \$ 17.00, izlazi iz štampe aprila 1977. godine Oznaka publikacije 01—016077—10
- 17 deo Vatrostalni materijali, staklo i drugi keramički proizvodi; proizvodi uglja i grafita; 1070 strana; 215 standarda
Cena \$ 31.00 izlazi iz štampe aprila 1977. godine Oznaka publikacije 01—017077—09
- 18 deo Izolacioni materijali protiv topote i hladnoće; zaštita zgrada i zaptivači; opit paljenja; građevinske

- konstrukcije; akustika okoline; 1150 strana; 205 standarda
 Cena \$ 35.00, izlazi iz štampe novembra 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—018077—10
- 19 deo Prirodni kamen građevinski; tlo i stene, mulj, treset i humus; 508 strana; 116 standarda
 Cena \$ 17.00, izlazi iz štampe aprila 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—019077—38
- 20 deo Papir; pakovanje; proizvodi za administraciju standardne veličine; 816 strana; 200 standarda
 Cena \$ 25.00; izlazi iz štampe aprila 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—020077—11
- 21 deo Celuloza; koža; savitljivi pregradni materijali 418 strana; 78 standarda
 Cena \$ 14.00; izlazi iz štampe aprila 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—021077—44
- 22 deo Drvo; lepkovi; 1056 strana; 187 standarda
 Cena \$ 33.00, izlazi iz štampe novembra 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—022077—45
- 23 deo Proizvodi nafte i maziva (I) ASTM D 56 do D1660; 962 strane; 141 standard
 Cena \$ 34.00, izlazi iz štampe novembra 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—023077—12
- 24 deo Proizvodi nafte i maziva (II) ASTM D 1661 do D 2896; 966 strana; 149 standarda
 Cena \$ 34.00, izlazi iz štampe novembra 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—024077—12
- 25 deo Proizvodi nafte i maziva (III) ASTM D 2981 do kraja; svemirski materijali; 850 strana; 117 standarda
 Cena \$ 29.00; izlazi iz štampe novembra 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—025077—12
- 26 deo Gasovita goriva; ugalj i koks; analiza vazduha; 844 strana; 125 standarda
 Cena \$ 28.00; izlazi iz štampe novembra 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—026077—13
- 27 deo Boje — ispitivanje sastava i primjenog oblaganja; 980 strana; 207 standarda
 Cena \$ 30.00; izlazi iz štampe aprila 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—027077—14
- 28 deo Boje — pigment, smola i polimeri; 564 strana; 136 standarda
 Cena \$ 19.00; izlazi iz štampe aprila 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—028077—14
- 29 deo Boje — masna ulja i kiseline rastvarači; aromatski ugljovodonici; brodski magacini; 892 strana; 247 standarda
 Cena \$ 28.00, izlazi iz štampe aprila 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—029077—14
- 30 deo Sapun, sredstva za hladnjake motora; sredstva za poliranje; halogeni organski rastvarači; aktivni ugalj; industrijske hemikalije; 1000 strana; 199 standarda
 Cena \$ 31.00, izlazi iz štampe novembra 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—030077—15
- 31 deo Voda; 1006 strana; 137 standarda
 Cena \$ 34.00; izlazi iz štampe novembra 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—031077—16
- 32 deo Tekstil — pređa, fabričke i opšte metode ispitivanja; 818 strana; 97 standarda
 Cena \$ 26.00; izlazi iz štampe novembra 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—032077—18
- 33 deo Tekstil — niti; patent zatvarači; visok modul elastičnosti; 772 strana; 112 standarda
 Cena \$ 25.00; izlazi iz štampe novembra 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—033077—18
- 34 deo Plastične cevi; 708 strana; 99 standarda
 Cena \$ 24.00; izlazi iz štampe aprila 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—034077—19
- 35 deo Plastične mase — opšte metode ispitivanja; nomenklatura; 1002 strana; 156 standarda
 Cena \$ 34.00; izlazi iz štampe aprila 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—035077—19
- 36 deo Plastične mase — materijali, folije; ojačane i penaste plastične materije; vlakna za ojačanje; 906 strana, 173 standarda
 Cena \$ 29.00; izlazi iz štampe aprila 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—036077—19
- 37 deo Guma — opšte metode ispitivanja, čadž; 870 strana; 143 standarda
 Cena \$ 28.00; izlazi iz štampe jula 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—037077—20
- 38 deo Guma — industrijski proizvodi — specifikacija i odgovarajuće metode ispitivanja; zaptivači; pneumatička; 612 strana; 84 standarda
 Cena \$ 23.00; izlazi iz štampe jula 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—038077—20
- 39 deo Elektro-izolacioni materijali — čvrsti i tečni koji stvrđuju; metode ispitivanja; 870 strana; 112 standarda
 Cena \$ 28.00; izlazi iz štampe jula meseca 1977. god.
 Oznaka publikacije 01—039077—21
- 40 deo Elektro izolacioni materijali — specifikacija; čvrst, tečan i gasovit 908 strana, 176 standarda.
 Cena \$ 29.00; izlazi iz štampe jula 1977. godine
 Oznaka publikacije 01—040077—21

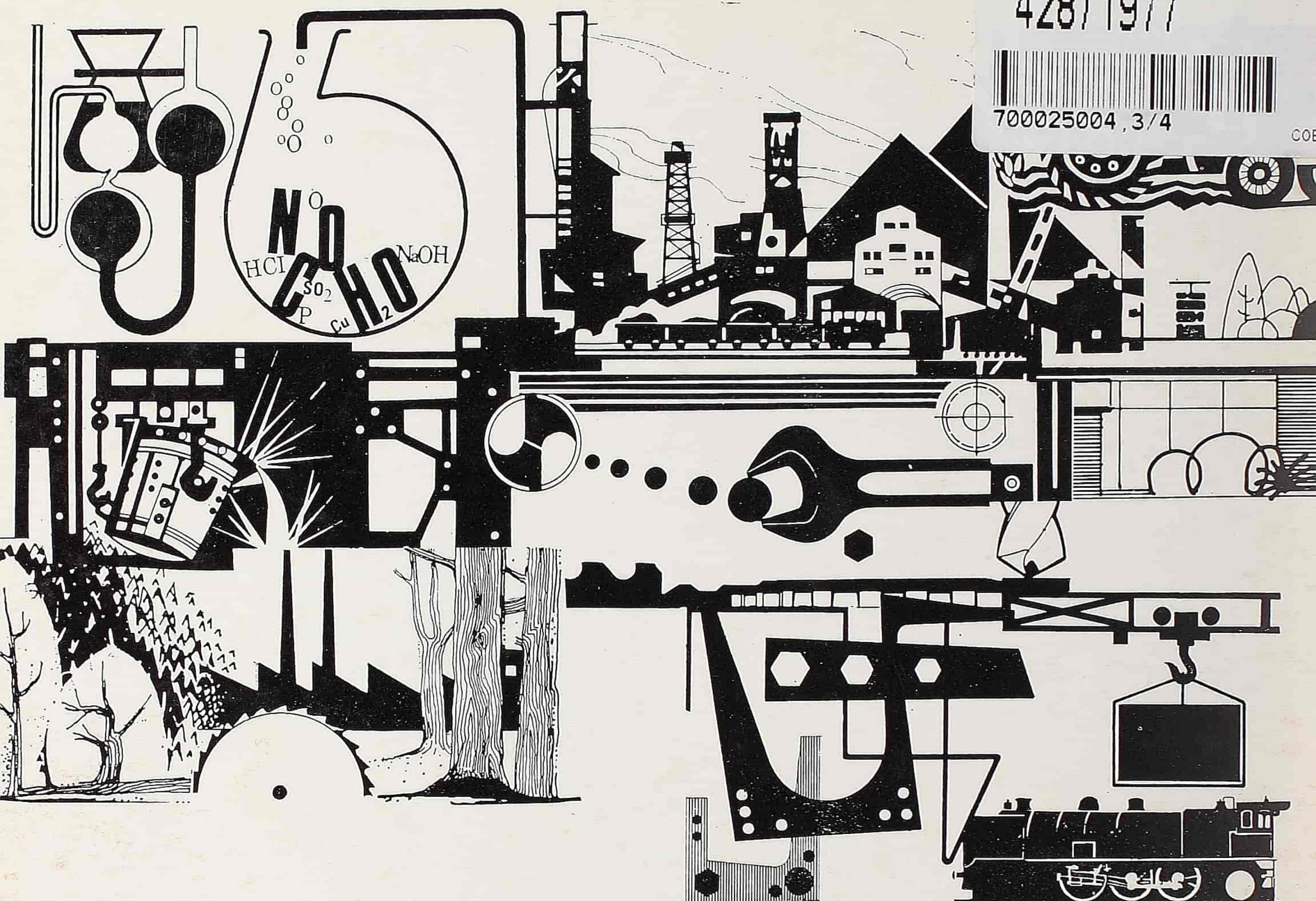
- 41 deo Opšte metode ispitivanja, nemetali; statističke metode; merenje veličine čestica: laboratorijski aparati; raspadanje nemetalnih materija; 868 strana; 112 standarda
Cena \$ 28.00; izlazi iz štampe jula 1977. godine Oznaka publikacije 01—041077—41
- 42 deo Spektroskopija emisiona, molekularna i mase; hromatografija; rezinografija; mikroskopija; 554 strana; 73 standarda
Cena \$ 17.00; izlazi iz štampe jula 1977. godine Oznaka publikacije 01—042077—39
- 43 deo Elektronika; 930 strana; 150 standarda;
Cena \$ 30.00; izlazi iz štampe novembra 1977.
godine
Oznaka publikacije 01—043077—46
- 44 deo Magnetne osobine; metalni materijal za termostate i za elektro-otporne; za grejanje i kontakte; za merenje temperature; za standardno osvetljenje; 1244 strana; 94 standarda (+35 IEC standarda)
Cena \$ 38.00; izlazi iz štampe aprila 1977. godine Oznaka publikacije 01—044077—40
- 45 deo Standardi iz oblasti nuklearnih sirovina; 1074 strana; 129 standarda
Cena \$ 39.00; izlazi iz štampe aprila 1977. godine Oznaka publikacije 01—045077—35
- 46 deo Za završnu upotrebu — aerosoli i zatvarači, medicinski i hiruški materijal, elastični podni pokrivači; izgled materijala; procena na osetljivost; standardi za zaštitu (potrošne robe) potrošača; 790 strana; 197 standarda
Cena \$ 25.00; izlazi iz štampe novembra 1977.
godine
Oznaka publikacije 01—046077—47
- 47 deo Metode ispitivanja vrste motornog, dizel i avionskog govora; 506 strana, 7 standarda
Cena \$ 20.00; izlazi iz štampe novembra 1977.
godine
Oznaka publikacije 01—047077—12
- 48 deo Index; predmetni i numerički; 294 strana;
Cena \$ 5.00; izlazi iz štampe novembra 1977. godine Oznaka publikacije 01—048077—42
Komplet u preplati iznosi \$ 1170.00

ASTM NEWS, 1977

700025004, 3/4

JUS